

**Centrul Județean pentru Conservarea
și Promovarea Culturii Tradiționale Botoșani**

**ANTOLOGIA
„Porni Luceafărul...”
- 2022 -**

CONCURSUL NAȚIONAL DE POEZIE
ȘI INTERPRETARE CRITICĂ A OPEREI EMINESCIENE
„PORNI LUCEAFĂRUL...”

- Ediția a XLI-a -

C. J. C. P. C. T. Botoșani – 2023

Manager: Iustina Irimia-Cenușă
Lector: Iustina Irimia-Cenușă
Tehnoredactare: Dragoș Lespezeanu

Supliment al Revistei Țara de Sus
ISSN: 2285-0937

Cartea este editată de Centrul Județean pentru Conservarea
și Promovarea Culturii Tradiționale Botoșani
și apare cu sprijinul Consiliului Județean Botoșani,
Președinte: Doina Elena Federovici.

Anul apariției: 2023

Rezultatele Concursului Național de Poezie și Interpretare Critică a Operei Eminesciene „Porni Luceafărul...”, ediția XLI-a, 10-12 iunie 2022

Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Botoșani, cu sprijinul Consiliului Județean Botoșani, alături de Societatea Culturală „Raluca Iurașcu” Vorona și Fundația Culturală „Hyperion – Caiete Botoșănene” au organizat în perioada 10-12 iunie 2022, la Botoșani și Joldești, cea de-a XLI-a ediție a Concursului Național de Poezie și Interpretare Critică a Operei Eminesciene „Porni Luceafărul...”.

Concursul se desfășoară anual, pe trei secțiuni – Carte publicată, Poezie în Manuscris și Interpretare Critică a Operei Eminesciene – și are ca scop descoperirea tinerelor talente literare. La ediția din 2022 au fost înscrise în concurs 5 cărți la secțiunea CARTE PUBLICATĂ, 21 de grupaje de poezie la secțiunea POEZIE ÎN MANUSCRIS și un eseu la secțiunea INTERPRETARE CRITICĂ A OPEREI EMINESCIENE.

Premiile s-au decernat sâmbătă, 11 iunie 2022, începând cu ora 11, la Conacul „Raluca Iurașcu” din Joldești, odată cu lansarea Antologiei „Porni Luceafărul...” care conține textele câștigătorilor ediției precedente.

În urma lecturării textelor primite în concurs, juriul format din Gellu Dorian (președinte), Adrian Alui Gheorghe, Ovidiu Vintilă, Paul Gorban, Nicolae Tzone și Nicolae Corlat a decis acordarea următoarelor premii:

SECȚIUNEA CARTE PUBLICATĂ

- Premiul I – Andreea T. Felciu – Frumusețea este (Marea Britanie)

SECȚIUNEA POEZIE ÎN MANUSCRIS

- Premiul I, Premiul Editurii Vinea și Premiul Revistei HYPERRION – Ioana Bulancea (Iași)
- Premiul al II-lea și Premiul Revistei ARGES – Alberto Păduraru (Botoșani)
- Premiul al III-lea și Premiul Revistei BUCOVINA LITERARĂ – Mălina Grigoriță (Iași)
- Mențiune și Premiul Revistei ZONA LITERARĂ – Alex Bodoș (Arad)
- Mențiune și Premiul Revistei ATENEU – Ștefan-Tudor Baciș (Iași)
- Mențiune și Premiul Revistei CONTA – Ioana Prisacariu (Iași)
- Mențiune și Premiul Revistei MONITORUL DE POEZIE – Andreea Duduman (Suceava)
- Mențiune și Premiul Revistei SCRIPTUM – Ilie Raluca (Suceava)
- Mențiune și Premiul Revistei PORTO-FRANCO – Ungureanu Paul (Suceava)
- Mențiune și Premiul Revistei HYPERION – Liliana Rudișteanu (Dorohoi)

SECȚIUNEA INTERPRETARE CRITICĂ A OPEREI EMINESCIENE

- Premiul Revistei Hyperion – Georgiana Ciornohac (Botoșani)

**SECȚIUNEA
POEZIE ÎN MANUSCRIS**

IOANA BULANCEA (Iași) (Premiul I, Premiul Editurii VINEA și Premiul Revistei HYPERION)

Scrisoare către mine

Sunt deja mult prea bătrână să pot muri de tânără

Pielea mea nu e destul de în(t/c)insă

1, 2, 3, patru, cinci, șase, șapte, 8, 9, 10

Degete la mâini

Sunt doar o grămăjoară de celule strânsă cu ață roșie

Să nu mă deoache animalele cu un singur ochi, animalele cu
șira spinării

despicată

*Scrisul meu nu trimite la sfinți sau la demoni, scrisul meu e piele
bătută în cuie*

Scrisul meu e propria răstignire de gânduri fără noimă

Unu, doi, trei, 4, 5, 6, 7, opt, nouă, zece

Degete la picioare

Sunt trează

Nu te mai aștept, Ioano, sunt trează și am plecat de tot sau doar
am crescut

Nu mai știu și nici nu (te) mai vreau

Sunt trează

Și dacă închid ochii nu te mai văd cum te vedeam odată, înțelege?!
Am plecat și am luat tahicardia ta cu mine, ți-am adunat toți

dinții de lapte
Și am plecat

Și am plecat

Îmi pare rău, dar sunt deja mult prea bătrână să pot muri de tânără

Dumnezeul (meu) are aceeași înălțime ca mine

Are ochii căprui și obrazul crestă de lama timpului

Știe că mi-am cumințit toate oasele din trup și mi-am ascuns
cea mai 'naltă

văpaie

Am dormit 12 ore legate și am băut mai multă apă

Gândurile mele păcătoase le-am ascuns să nu le pot vedea sau
atinge cu mâinile

N-am mai băut vin și nici n-am mai fumat

Mi-am legat părul la spate și am întors toate oglinzile din casă

Mi-am făcut în fiecare dimineață patul și n-am mai ascultat muzică

M-am căit eu mie din cauza mea

N-am purtat decât haine de casă, iar eu am devenit toată de casă

Ca o decorațiune pe care n-o mai observi după ce nu mai e nouă

Am vorbit doar în gândurile mele (chiar copleșitoare)

Și am luat o lungă pauză de la a mă urî și de la a mă iubi

M-am abținut de la dorința de a avea sau de a fi

Păcatele mele au refulat pe rând, mi-au încins toate supapele

Niciodată nu m-am simțit mai

dezgustătoare Dumnezeu (meu) are aceeași

înălțime ca mine

E obosit și frustrat de toată liniștea ce stă între tâmpelile mele de piatră

Obrazul crestă de timpul pierdut nu mai are textură

acum

E doar o urzeală vie odată pe care nimeni n-a mai atins-o de mult

Self love

Am închis toate ferestrele și am încuiat toate ușile
E mult prea devreme să fie târziu și totuși a înnoptat lângă mine
cel mai negru
corb
Îmi pipăie carnea vie cu ciocul și mă stoarce de realitatea asta
deformată
Nu-mi mai este frică, mamă
Frica mea mă cunoaște acum, stăm amândouă, ne împletim părul
uneori una
altea
Mă pune la culcare seara și nu mă sărută de noapte bună
Și nici n-aș vrea
Femeia asta de care mi-e frică cel mai tare s-a născut acum 20
de ani și respiră
asurzitor
Îmi spune povești înainte să mă adoarmă
Se plimbă bezmetică, mă mușcă de mâini și de genunchi
Uneori mă lovește peste față pentru că, în definitiv, așa știe ea să
mă iubească
Apoi, mă mângâie imediat și mă alintă
Frica mea stă la colțul mesei și mă privește în fiecare dimineață
Uneori îmi face masaj cardiac, îmi atinge sternul, mi-l măsoară
cu degetele
Așa știe ea să mă iubească, e necoptă încă
Și nu-mi mai este frică de ea, dar uneori, mamă,
Îi este ei frică nu cumva
Să o sugrum cu degetele mele lungi
Dar atunci cine mi-ar mai mușca genunchii și mi-ar mai mân-
gâia creștetul?

Mereu am știut

Până și câinii din curțile vecinilor mă latră spre casă
Un lătrat gros, plin de bale
Mă înghesui în mine ca într-un lift supraaglomerat
Seara îmi plimb trupul într-o cușcă de piele, singură, ca nimeni
să nu se
îngrozească de urâtenia mea tămăduitoare
Complexul meu cel mai mare
Cel cu piscină și marmură prin care mă plimb sunt chiar eu
O enciclopedie tristă pe care nimeni nu vrea s-o cumpere
Îmi odihnesc capul în podul palmelor, îl culc și-l mângâi blajin
În el fiarele urlă încă de la ora 6 dimineața când soarele pâlpâie a zi
În cele din urmă toate se așază perpendicular pe el, zumzăie ma-
șinării, motoare
unuroase
Îmi sparg țeasta și sângerez cu egoism, e acru sângele și gros, incolor
Mereu am știut că nimeni nu mă iubește și nici nu o să o facă
vreodată
Mă dezgustă din ce în ce mai puțin ideea de a-mi trăi viața sin-
gură în mine
Seara totul se așază la loc în capul meu, e tură de noapte la spi-
talul central
Un puzzle cu cai albi și maro, o minunăție
Îmi odihnesc capul în podul palmelor, îl culc și-l mângâi blajin

Ielele

Îmi întind palmele spre cer spune-mi că poți vedea ielele dansând
La răscrucea articulațiilor mele
Șoldurile lor se mișcă mecanic după melodia pe care o fredonezi
în gând

Îți ating obrazul și mă arde ies scânteii nu vezi ielele
Cu părul lor lung, dansează ca mercurul scăpat sub piele
Azi m-am vindecat mi-am adunat
În cutia prea încăpătoare de pe umerii zilelor
Care nu m-au mai putut înghiți
Toate jucăriile
Toți bărbații pe care de fapt niciodată nu i-am iubit
Palmele mamei și toate mucurile de țigară ce
încă ard
E liniștea asta ce știu că te incită
Mi-ai lovi obrații și degetele pentru că știi, știi.
Întârziiem la nașterea unui câine maidanez ce-și întinde și el
Pântecul spre cer spune-mi că auzi ielele, foșnetul picioarelor lor
Și inima mea ce bate pe ultima sută de metri ca a unui câine ce
stă să se nască

Și ne iubim

Vino aici unde soarele nu mai apune
Aici unde duc toate drumurile și unde gândurile pocnesc
în neștire
Nu-mi spune numele de botez și nici nu-mi săruta mâinile
Tot sângele ăsta n-o să se spele singur, vino
N-ai voie să-mi șoptești nimic fierbinte la ureche și nici să-mi
mângâi părul
Casa asta ce stă se se prăbușească e casa oamenilor fără
casă
E ironic
Visez des cum mă sărută și-mi zgârie fața, știi, niciodată n-am
recunoscut
Dar mă iubesc mai mult decât las să se vadă
Sub patul pe care dorm e o herghelie de cai
Și-n fiecare noapte mă trezesc din cauza biciului care mă lo-
vește pe spate

Unu, doi, trei
Tot sângele ăsta n-o să se spele singur, vino
Vino aici unde soarele nu mai apune
N-ai mâini sau picioare, te închid în paralizia somnului
meu

Sunt regenerarea unei nașteri ce încă sângerează

Am ieșit din uterul mamei pe jumătate deja întreruptă
Ciolanele mele de collagen se turteau pe un câmp cu flori
La 12 ani am înțeles pentru prima dată cum e să te naști singur
Și niciodată nu mi-am dorit să cresc în burta mea o versiune
mai sănătoasă
Sau mai bolnavă a mea și a mamei mele
Spațiul dintre mine și planeta Marte devine din ce în ce mai îngust
Uneori, prin somn, îmi lipesc fruntea de fruntea a ceva ce nu
are frunte
Sunt un nou zid al berlinului pentru copiii pe care niciodată n-
o să-i am
Te rog, nu-mi plânge în pumni sterilitatea gândului meu
Am un creier reptilian, îmi doresc să supraviețuiesc, să pornesc
războaie
Cu bărbați pe care n-o să-i pot iubi probabil niciodată
E singurătatea cale de scăpare sau condamnare?

O poză sau poate două

Fă-mi o poză! O să o lipesc pe frigider chiar astăzi
Rochia asta superficială de epiderm-derm-hipoderm
Mă face să arăt mai slabă și mult mai vulgară, e tot ce am
Și am să mă privesc ca într-un ritual, de 5 ori pe zi, cu ochiul
stâng închis, doar
cu o lumânare aprinsă
Să-mi aduc aminte că încă e termoregulatorie orice atingere

Orice atingere a ta.

Ochii înfundați în scobitura orbitei încă sunt sensibili la dorințe
La noi

Nu știi cât de greu e să-ți atingi omoplații cu mâinile goale
Când stai în genunchi și-ți faci rugăciunea de seară cu palmele mușcate
Ți-ai dori vreodată, spune-mi, să amesteci timpul cu
degetul

Să te prefaci într-un alt om, să te naști dintr-o femeie a nimănui,
să ai brațe mai

încăpătoare și un cap fără vicii?

Rochia asta superficială mă face să arăt mai slabă și mult mult
mai vulgară

Mai fă-mi o poză! Nu am reușit să zâmbesc

Somnul din timpul insomniilor

mă tem de bărbatul de smoală ce-mi mângâie capul de câteva nopți
îmi mângâie capul și-mi șoptește cuvinte de dragoste,
iar smoala lui fierbinte îmi adoarme numai ochii
mă ține legată la gură și mereu trează în capul meu
ne fugărim unul pe altul, pe rând,
în visele mele

ne ascundem de săbiile celor răi sub cai anemici,
de cei cu față de umbră și dinți de argint,
însă

mă tem mai tare de femeia de benzină
ce mi se ghemuiește lângă miocard și care se zbate odată cu el
și cu ochiul meu drept obosit,
femeia care-mi șoptește povești despre alte femei
nenorocite
despre iubire
despre pânțele goale sau pline cu genii și strigoi.
ne plimbăm toți trei în capul meu, încet, ca pe o cărare abruptă
bărbatul de smoală, eu și femeia de benzină

Un om cu o salopetă albastră îmi rașchetează pielea de pe brațe
Altul (tot cu o salopetă albastră) îmi strânge părul în două codițe
Satul în care am crescut devine o cornee peste corneea mea
Omul cu salopetă albastră se întinde în irisul meu
Acum am ochii albaștri ca ai tăi și poate mă vei iubi mai mult
Omul cu salopeta (albastră) îmi mângâie capul, îmi desenează
conturul unei
inimi pe brațul rașchetat
Dintotdeauna am semănat mai mult cu tata, dar irisul ăsta spart
îl am de la tine
Uneori mă ascund în dulap și mă prefac că sunt o pasăre
moartă
Cu pene albastre
Pe el nu-l mai iubești de mult, iar eu mereu am semănat mai
mult cu tata

ALBERTO PĂDURARU (Botoșani) (Premiul al II-lea și Premiul Revistei ARGES)

Polca mică

câteodată mă întind după o zi lungă
& creierul meu strigă
sticle goale avem sticle goale
haideți la sticle goale cu mic cu mare
îmi imaginez că răsare ca din pământ
un băiețel cafeniu care vine să le strângă
dar vine degeaba de fiecare dată
și pleacă înjurând
și neștiind ce înseamnă
înjurăturile pe rând
toate sticlele rămase sunt de fapt sferturi
fermentate de lenea care mă amorțește
aerul trece printr-o distilerie ciudată
vidul se umple
cu răsul ei

pe partea cealaltă
ochii mei văd răsăritul în lumina
soarelui de două jumate
ziua începe cu o polcă mică
pășesc pe urzică ceva mă înțepă
altceva mă taie altceva mă strânge
și niciodată ordinea nu e ca lumea
parcă n-am știut de fel cuvintele astea
până acum dar le simt în dexul personal
idee mai jos de plexul solar
fac o horă pulsează paradoxal
ca roalert
am gura uscată beau râuri piscine
mă racordez la aqua carpatica & co.
îmi fac un ceai mă uit disprețuitor la vin
revin – vinul
în plus al doilea – degeaba primul
de fiecare dată
mă întreb de ce fac și de ce nu fac
unele lucruri mă uit la palmele mele
iau cea mai mare cană posibilă cu ele
pun pe mijlocul mesei să o văd
mă întorc să iau oala de ceai pe care
torn integral oriunde în afară de cană
cu nepăsare
măcar miroase frumos îmi zic și plec
fleșcăindu-mi șosetele pe imediat
următorul parchet
curând o să deschid geamul
și am să strig în urangutana mea de baltă
după tot felul de lighioane
haideți la ceai podeaua vă așteaptă
după toate astea care sunt de fapt nimic

mă culc la loc și nu mă mai ridic
trece și apusul cum trece
lumina portocalie când stai
cu ochii închiși în lustră
cum trece interregio
iași timișoara
cum trece soră-mea clasa
cu temele mele
ceaiul se usucă și nimeni nu vine
absolut nimeni nu-l gustă
toată lumea e ok și suflă
parchetul se umflă
noaptea sunt treaz într-un univers discret
în care îmi vine mie să strig
înaintea creierului meu
sticle goale avem sticle goale
haideți la sticle goale cu mic cu mare
campez în mijlocul camerei
pe un hamac dezlegat
cu ciocolată albă și apă
trec pe a dialogue of two snails
pentru a zecea oară luna asta
au fost seri demult în care
vinul nu mai părea în plus
și în care ne citeam pe cerc
dragostea e un câine venit din iad
mersul zilelor e ca tatăl cuiva
după un RMN la genunchi
post-fotbal ca în tinerețe
zice că îl face degeaba
dar doare inexplicabil
adorm pe jos pe mine
mă trezesc în pat învelit bine

nu știu ce înger păzitor mă ridică
prind cu ochii răsăritul de două jumate
urmat de
aceeași polcă mică

Uzina de copii

în locul ăsta numit uzina de copii
se lucra la normă în fiecare zi
se făceau între una și o mie bucăți
în funcție de specificul fiecărei localități
și nici măcar de aici
nu se concretizau bunăoară toți
se foloseau pentru un copil fără nume:
500 grame de pastă de lume
un sucitor și nițică apă
lut uscat mai așa care crapă
necunoștințe nelimitate
rângâituri bătăi pe spate
tifon și melasă
și ocazional se concretiza
câte o fetiță grasă –
binecuvântare (!)
atunci era sărbătoare
la fel și următoarea zi lucrătoare
și pentru proiectantul de lucrare
încă două zile aleatoare
din săptămâna următoare
cele 500 grame de pastă de lume
dospeau anume
până la dublul sau triplul lor
când se făceau pastă de dor
îndoit cu (fol)clor și bătut la sucitor
să nu fie copilul prea ușor

erau tehnologii înapoiate
cum ar fi inspirația
pe care n-o aveau chiar toți
de pildă eu dacă aş lucra acum acolo
aş face numai copii idioți
sigur că era o rețetă reinterpretată
și totul era gândit molecular
uneori te trezeai frământând
câte-un copil dintr-un aluat extraordinar
se simțea la mână
așa de parcă înțepă
experiența își spunea cuvântul
la fel cum își spunea și oboseala
se fuma pe rupe deasupra lucrăturilor
și de atunci adio
respirat nelimitat sub apă
angajatul lunii
se aprecia în concret
după numărul de fetițe grase scoase
era pe urmă aplaudat discret
și o lună se vorbea numai de el
prin case
pentru un viitor fotbalist pasta de lume
se amesteca atent în interiorul
camerei din mingea de fotbal
avută la îndemână destul de rar
dar cu toate astea trecută în frunte
pe rețetar
pentru un viitor scriitor
regimul era același cu cel de cititor
difereau proporțiile celulozei adăugate
în malaxor
și tot așa erau înșirate ca la carte

arhetipuri ale devenirii și redevenirii
deși sunt absolut sigur
că nu le-a concretizat nimeni până acum
pe toate
cum nu se putea modela clar
nici arhetipul fericirii
se cunoșteau empiric niște marje
dacă se oxidează ce faci cum îndrepti
dacă nu crește pasta cât aștepti
cât o să râdă când o să plângă
cât se usucă când se usucă
etc.

se muncea continuu se obosea continuu
dar feedbackul total venea doar
după șapte ani de zile petrecuți acasă
în brațele și în cântecele mamei
care n-o să-ți spună niciodată
că ești 3 la sută melasă
compozițiile erau concrete dar omogene
se muncea cu migală la gene sprâncene
la ochi în general se lucra ore în șir
fiindcă în timpul ăsta se clipea în neștire
concentrate pe atâtea detalii detalii
frunțile muncitorilor asudau
și-așa a primit toată lumea lacrimi
deși responsabilii nu intenționau
dar niciodată nu se dădeau bătăi de cap
materialul specific era fragil nu permitea
tărtăcuțele se și închid cel mai târziu
în fine nu mă pot pronunța la a mea
se lucra în schimburi la uzină dar nu așa
cum schimbi ulei sau benzină
și totuși o frântură din mediul de acolo

s-a transferat umil
în cântece și-n scutece/
cântece de scutece
părinții doar ghicesc aluatul copilului lor
și probabil e frustrant
că nu merge cu scobitoarea
dar știi că te tot pun să încerci lucruri
tot felul de lucruri
care mai de care mai anormale
marea cu sarea
nu ești bun la sporturi nu cânți
la niciun instrument muzical
deși a fost o avalanșă cu trompete
la un moment dat
nu ai noroc nu ai voce
nu ai delimitate pasiuni concrete
în afară de câteva fete
și-atunci la ce ești bun
dacă la nimic din câte am zis
încearcă la scris
nu ești bun nici la scris

Jet lag

claviculele ei
onirice și lirice
sculptate corintic și grele
au născut nimbul aripilor mele
bătând fără acustică
prematur
înfășurat în coconul
de iederă faustică
care îngreuna zborul
și explica totul

deleatur
ființa mea avea un jet lag ciudat
zborul zilelor era deopotrivă
sacadat și lin
eu îl așteptam stoic și senin
cum aștepți un program de spălat
cum faci când pui frunze la presat
înnodând deznodământ și chin
și fericire din plin cu tot
ce nu s-a înnodat
viața începe acolo unde
globul disco se stinge
și muzica nu se mai aude
dincolo de ușa pe care scrie împinge
acolo unde
hainele bune
de duminică de biserică
cad lângă pat
acolo unde
încolăcite în strânsoarea mâinii
pe o sfoară groasă de nisip împletit
două vieți stau întinse
la uscat

Soundtrackul nepotrivit

în cartierul de sud era super simplu
să vii pe lume

mama ta cunoștea un poștaș
care putea vorbi direct cu barza
și îi spunea să te aducă

după aia creșteai hodoronc-tronc

te jucai cu tot felul de copii
în amintiri alb-negru
spuneai bună ziua cu o voce subțire
tuturor vecinilor și nevecinilor
ca și cum ai fi dat
jos pălăria într-un film mut

și visai multe momente cheie
de exemplu prima dată când ai deschis
ochii și ai văzut-o pe mama ta

tu nu știi că ai trăit asta
nici multe alte stop-cadre gri
în care singura culoare radiază
de la câte o cola roșie

viața ta se derulează ca o reclamă
cei mai buni doi prieteni te iau
în brațe când te hotărăști să dispari
din orașelul copilăriei

cel mai greu e să îți ascuți căsuța vocală
sau pe tine pentru că mereu ți se pare
că nu ești tu acela

îi promiți iubitei tale că o să vii să o vezi
cum cântă în corul bisericii
și vii
filmezi fiecare clipă ca un părinte mândru

ajungi acasă și editezi totul – dai pe mut
și adaugi alt soundtrack total nepotrivit

te întinzi pe spate și prin pleoapele
închise își face loc portocaliul lustrei

când adormi revii la amintirile zilei
totul e alb-negru și pe mut
la care visul adaugă un soundtrack
total nepotrivit

în cartierul de sud era super simplu
să vii pe lume
știi asta de parcă aș fi venit
pe lume de două ori

când tot ce am făcut de fapt a fost
să vin nepotrivit pe două lumi

cei mai buni doi prieteni mă țineau
în brațe când am plecat
din orașelul copilăriei

și de-atunci totul s-a deșirat
în urma mea
fără cântec

Poem asupra singurătății dintre oameni

îngropați-vă singurătatea
la poalele unui deal
treceți apoi neînsoțiți
preț de câteva săptămâni
poate luni
să vă udați singurătatea
uitați-vă în jur
dacă nu se uită nimeni

îngropați-o și pe cea cu care ați venit
cine știe – poate –
cineva se va ivi pe urmă
ca din pământ

lăsați tristețea într-un pahar peste noapte
acoperiți-o cu un ciorap negru de bumbac
dacă veți trage cu ochiul imediat în zori
veți vedea tristețea înmugurită
așa că e cel mai bine să nu vă uitați
peste încă o noapte
uneori chiar peste încă o noapte
tristețea o să putrezească
iată ceea ce vă interesează cu adevărat

reveniți cu tristețea lăsată la putrezit
la poalele dealului inițial
dacă dealul dumneavoastră nu s-a prefăcut în munte cât ați lipsit
singurătatea v-a fost de mărime mică spre medie
dacă din întâmplare au crescut nuci
e semnul clar că orice se vindecă
pun pariu că nici drumul acela din partea stângă a imaginii
nu v-a atras atenția până acum
drumul acela e bătătorit de pașii celor
care și-au îngropat – la rândul lor –
singurătățile prin împrejurimi
nu e niciun secret
toată lumea a trecut pe acolo

lăsați speranța la fermentat
într-un borcan de 800
într-o încăpere neaerisită
burdușită cu amintiri

importante sunt drojdia
apa ușor sărată câteva boabe de muștar
două lingurițe de oțet
și numărul de musculițe care se adună –
pe ele le îmbată speranța dumneavoastră
pe când
pe dumneavoastră vă îmbată
numai alcoolul și o altfel de aglomerație
cea din cârciumile centrale
nu doar centrale –
unde oamenii beau cot la cot
de singurătate și de tristețe
împreună în gândul supraviețuirii

când e gata de fermentat
mirosul speranței trecute o să intre
în pereții micului dumneavoastră
apartament-studio decomandat
veți simți atunci dorința să treceți
pentru ultima oară
pe la poalele dealului înalt

veți privi lung noua urbe formată
noua apă a fostei singurătăți
filtrată de rețeaua centrală a așezării
(doar chiuvetele orașului și-au păstrat
dreptul să ofteze)
din fericire
veți tine de mână o doamnă
ocazional câte doi-trei copii pe care îi iubiți
nucii s-au transformat în parcuri de nuci
și nimeni nu se plimbă singur pe acolo
niciodată

poate vă întrebați
unde s-a ascuns iubirea în toată vremea asta
a stat la maturat împreună cu fericirea
în beciuri din care nimeni nu o scotea
decât la evenimente sau sărbători
ca orice alte rarități cu care te poți doar lăuda
în fața multora care fac zgomot și atât

viața limpede și plăcută pe care aveți
impresia că o trăiți
e nimic mai mult decât o amânare a orizontului
cu alte dealuri –
sume de tristeți mici
medii mari
intercalate cu alte sume
de speranțe iubiri fericiri
mici medii
sau mari
de noroc și infinit
încercări sublime de a trăi
și de a face un scop din ceva mai mult

recviemul o să vină simplu
încununând toate acestea
veți ajunge un nuc
un deal o apă un borcan de 800
în brațe cu singurătatea pe care ați îngropat-o
la naștere
ca într-un abis nedefinit al sinelui
un scâncet de copil
„noi am mai fost pe aici”
vă veți spune – mergând – cu mâna stângă în cea dreaptă
veșnicia plânge pe umărul dumneavoastră

obosită și dezamăgită
scuturați-vă
măcar puțin

Prietenul

prietenul meu cel mai bun
eram eu
și nu aveam nimic în comun
de cele mai multe ori
eu mergeam pe mâna lui
și el pe a mea
și tot așa
de cele mai multe ori
neimpresionați de înalt
priveam același gol
fiecare
din sufletul celuilalt
de cele mai multe ori
când totul în jur
devenea scrum
dădea vina pe mine
și eu pe el
abia acum
abia când mi-am făcut
primul cel mai bun
prieten adevărat
m-am bucurat
că suntem diferiți
ne-am îmbătat
cu același înalt
și mergeam de acum
pe o mână-drum
care nu mai era

nici a mea
nici a lui
și totuși
a cui (?)
a ici
a cum

Refacerea lumii

În prima zi Dumnezeu s-a întins 3,5 centimetri
Până la raftul de sus de la Ikea
Pe care stăteau cerurile și pământul
Și – de oboseală – le-a pus invers
Soarele s-a scurs din unsoare
Și i-a căzut în cerul de sub picioare
Picătură cu picătură cu picătură
A făcut apa vinul paracetamolul
Pe urmă din vin a separat alcoolul
L-a tras pe bărbat prin el
Și l-a aruncat până-n fundul cerului
Unde stătea de veșnicii întregi nimicul
A văzut că ceva nu se leagă
Și a aruncat un măr în capul primului om
Primul om s-a enervat
Dar nu știa ce-i aia – fiindcă nu exista –
Și Dumnezeu i-a zis
Vezi că nu știi ce faci
Am să inventez eu
Gravitația mai târziu
Ești prost –
Deja omul începea să se bucure
Dar tot nu știa ce înseamnă
Să te bucuri – pentru că nu exista încă –
Prost suna bine pentru moment

Și – ca să se distreze – Dumnezeu a făcut ecoul

Omul îi striga

Mulțumesc Doamne

oamne

oamne

Sunt prost

ost

ost

Și Dumnezeu râdea – dar ce e și râsul ăsta

la urma urmei – nu exista încă

Și omul – cuprins de catharsisul inspirației –

I-a spus – Doamne, mai fă unul ca mine

Dumnezeu a ascultat întocmai

Și – când al doilea bărbat

a ajuns pe fundul nimicului –

Primul i-a spus

Ești prost

ost

ost

Al doilea a râs dar nu știa ce face

Dumnezeu se distra copios cu cei doi

A mai făcut minuni păsări și alte lighioane

A făcut timpul și vârstele

După care s-a apucat să înfileteze Soarele

Zi și Noapte

Ziua

Noaptea

Ce e asta? au întrebat oamenii speriați

Disco. a răspuns Dumnezeu precaut

Puneți mâna și mișcați-vă pe acolo fără noimă

Dar nu mai sunt nori. au răspuns

oamenii speriați

Vorba vine – speriați –

Tot nu știau ce sunt
Dumnezeu a așteptat
Până la următorii zori
Să mai exerseze femeia de câteva ori
Și după ce a terminat
A luat-o de după umeri
Și a înzestrat-o cu
Darul fluieratului
Te împing acum? Ești gata? a întrebat-o
Dar femeia l-a privit în ochi și i-a spus ferm
Mai vreau să știu.
Ce să mai știi?
Totul.
Vai de capul meu – a spus Dumnezeu oftând –
Ia un loc și o să îți mai spun
Vezi munții ăștia?
Da.
Bun. Eu i-am făcut.
(femeia muțise)
Vezi soarele ăsta?
Da.
Bun. Tot eu l-am făcut.
(nimic)
Vezi proștii ăia?
Care (?), că e doar unul acolo jos.
Dumnezeu începe să tremure
C-cum?
De jos se aude – Doamne
Doamneee
(ecoul te lasă fix la nevoie)
Doaaamneeee
Ne jucam și noi
Și l-am împins în soare

Nu știam...

Bă – răspunde Dumnezeu –

Tu ești primul sau al doilea?

Ce face?

(pe urmă Dumnezeu i-a explicat numerele)

Al doilea, Doamne

Bine – a zis Dumnezeu –

Întâi am să îți arunc ceva

Femeia înghite în sec

Pe urmă vă faceți că nu vedeți când întorc lumea

Și vă aduc unde vă e locul

împinge pe femeie pe neanunțate

Dar ea se agață cu ultimele puteri de glezna lui

Doamne, mai vreau să știu! îi spune

Nu. – i se răspunde

Femeia începe să îl gâdile pe Dumnezeu

Din greșeală

Și – dintre lacrimile de răs –

Încep încet să se desprindă taine nebănuite

Puse sub semnul larg al intuiției

fe mi ni ne

Gata. Desprinde-te odată și cazii în ceruri!

îi spune Dumnezeu

și o suflă lin

cu atenția unui părinte bun

să nu cadă pe Soare

Du-te!

Du-te și umple-i capul cu prostii

Complică-i viața

Și fă-i copii.

Iar tu împărățește tot

Cu voia mea

Și fă-ți accesorii din orice

Învață-l să fluiera
Dar întâi dă-te mare că știi tu
Și tot așa...

Cei doi oameni
Au închis împreună
Ochii celuilalt
Și s-au iubit
După cum spun statisticile
Populației de azi

Râpa

Sufletul e întocmai ca o râpă
Văzută din vârful stâncă
Mai întunecată și mai profundă
Decât o prăpastie oarecare
Și asta numai pentru că are
Marele avantaj să ascundă
Obiectele personale
folositoare sau banale –
Ale lui Dumnezeu

Eu
Alaltăieri seară
Am scos din râpa asta
din greșeală
Un uscător de păr
Patru obiecte sfinte
Și – cu oarece dureri –
Un cotor de măr
Dacă aș fi știut mai dinainte
Aș fi făcut cumva să scot
pereche de pantaloni evazați

Pe care să îi țin de tot

Obiectele sfinte aveau datoria să iasă
Pentru că de mult nu am mai avut în casă
De feon nu am știut ce să mai zic
Eram mic și am zis că poate
Așa se usucă și Dumnezeu
Ca noi pe cap
Dar când să îl testez...
(Nu a mai mers)
Și-abia atunci am înțeles
Că nu eu trebuie să le folosesc

Bine, prăpastia asta a mea a avut jucării
mult timp, cât timp erau în jurul meu
numai copii
Era un chin să îi privesc cum
coboară pe rând și ies strângând
ursuleți mașinuțe păpuși
Pe ale mele le ascundea mama în saci
După uși
Și toți mă întrebau dacă pentru mine
nu pot să scot nimic
Le răspundeam că nu e bine
Să nu le stric
Dumnezeu era copil cu mine atunci
Și toate erau ale lui și nu aveam cum
Dar acum – dacă alții le pot folosi
și le strică ei – eu nu mă supăr

Și nici nu pot să spun că sufăr
Până la urmă am realizat
Că toate erau pentru mine

Când mi-a venit și cel mai frumos gând
Acela de a face bine

Prăpastia mea se umpluse pe rând
Cu fluturi fotografii apusuri
Creșteau în mine zilele și liniștea
Păstram ecoul celorlalte lucruri
Care au mai poposit la răstimpuri
În sufletul meu
Și mereu – în mijlocul scrisului –
Prăpastia răspundea
Cum va binevoitoare
Și arunca lucruri cu totul întâmplătoare
Pe podea
Destul de rar
Unele se construiau în vise
Dacă apăreau destul de clar
Altele cădeau – promise –
După câte un plâns sau câte un oftat
Însumate – sufletul meu a adunat –
infinitate de lucruri
banale sau însemnate
care au primit din partea mea mai mult
de o clipă de afinitate
înainte de a le arunca

De parcă ar putea schimba ceva
Când Dumnezeu și-a lăsat iubirea
Materializată
În râpa asta pe care am încăpățânarea
Să o numesc suflet
deșirat în urma mea fără cântec
Doar pentru că așa mi s-a spus că se cheamă

Golul întunecat a expulzat și prima provocare
căutare a unei imagini de post-mamă
Pentru care știam să definesc iubirea
Până atunci
Dar uite - vine și un moment în care ajungi
Să simți că ești
Prin ceva ce nu sufletul tău a creat
Ci doar a atras
Sau adus

„Câte chestii minunate ai aici”
îmi spune ea, căutând cu privirea
dincolo de marginea stâncii înalte
„Dacă ai loc
să mă instalez în partea aia”
Oriunde!
îi răspund, încântat
și încep să arunc surplusuri
de trecut încep să uit
tot ce e normal de uitat
când altceva începe
„sper că e ok dacă îmi las și eu
minimul existențial aici”
E super ok!
Simt cum râpa se umple
Cu fericire
Brusc
Fericirea e ceva cu adevărat valoros
Și atât de rar
Doar că iubirea se plimbă acum peste tot
Nu pot – și chiar dacă pot –
De ce aș vrea să o opresc?

Mai încoace de vârsta iubirii
Care nu pleacă niciodată
Am început să mă gândesc în perspectivă
Să-mi fac niște rafturi
E pur și simplu un gând
Care mă bate de mult timp
Destul de urgent, în primul rând:
Două polițe pe laterala din față
Cum te uiți
așa
fix acolo
Nu încalcăm spațiul destinat iubirii
nici intimitatea
mai știi ce mare părea locul ăsta mai demult?

Dumnezeu ține acum în mine cărți
iubirea mă încăpățânez eu să nu plece –
Ține multe cărți, mai multe chiar decât eram
pregătit să primesc
mai multe chiar decât aș putea – fizic – să citesc
Pe toate rafturile și în fiecare loc disponibil
Aud în ceafă sunetul câtorva pagini lipite
„S-ar aerisi mai bine aici dacă ne-ai deschide!”
Tac
Știu că Dumnezeu nu are cu ele un plan provizoriu
Și poate că are și un algoritm sau vreo ordine firească
Eu le deschid aleatoriu
Dacă
și mai ales când am o întrebare
Dacă mă plictisesc și dacă timpul nu mai trece
Dacă am o pauză la zece
Nu le uit
Se înmulțesc și împânzesc întreg

spațiul meu vital
Încât – dacă mor –
Dumnezeu o să țină în mine
Dragoste și cărți
Până la final

Ceikovskiul de la ora 5

mathilde,
mă gândesc la tine cum te gândești
la ultima bucată de ciocolată albă
rămasă pe masă uitată
și neatinsă
și nemâncată
(de altcineva aruncată)
mi te imaginez complet îmbrăcată
privind strălucitoare și fermecată
cuminte și fără niciun fel de vină
un autoportret ciudat al lui matisse
sau câteodată înfășurată
în așternuturi nestăvilite și înnodate
dar totuși la fel de senină
cum îmi cânti
la harpă
divină
ca printr-un vis
mathilde,
a mea numi-lumină
și alintată și dezmiardată de zori
și protejată și ocolită de nori
nimbo-nimfă zburându-mi
prin gând întocmai ca un vânt
prin perdele
sau pudră de zahăr pe merdenele

îți scriu în felurile cele mai grele
pe spatele cuvintelor mele
totul e în armonie cu lumea
praful de stele cu luna
marța cu luna și culmea
transpirația ta miroase a piersică toată
ai broboade pe frunte grămadă
în transă le sorb ca de sete
și-aștept timid să mă-mbete
să-ți spun într-un final dumnezeule mare
să mai lăsăm ce ochi ce picioare
ce buze-mi sărută condescendent
dar fără vreo urmă de sentiment
cuvintele frumoase
cât să mă doboare
am boală pe ceaikovski
nu îmi place
de ce el te face
să simți
mă enervează
că el te face
să simți
ceva ce eu nu pot face
sau pot
dar mă minți

Despre singurătate se poate totuși scrie ceva

dacă am înțeles ceva din toate căutările
e că am fost un copil urât porumbeii nu se așezau pe mine niciodată
aruncam semințe din pumn și nu se strângeau în jurul meu
vedeam alți copii care îi fluieră să le vină pe umărul drept
când eu fluieram se gândeau de două ori la țările calde
dar nu aveau ce face în realitate decât să mă asculte

la pubertate au venit grămadă când deja nu îi mai băgam în seamă
treceam cu rolele pe macadam și se izbeau de mine în zborul ăla
stângaci
mă opream și mă înconjurau nici măcar nu mai aveam semințe
în pumn
nici măcar nu fluieram și chiar începeam să înțeleg spațiul personal
i-am respins i-am respins și porumbeii au ciugulit din alte mâini
au poposit pe alți umeri au gălgâit în jurul altor copii
gândindu-se mereu la mine
i-am respins i-am respins și porumbeii au format
alianță în mai multe orașe
s-a dus vestea în zbor despre copilul urât
și iată porumbei care nu m-au văzut niciodată în viața lor
gândindu-se mereu la mine
prin toate piețele publice treceam alergând cu ochii închiși și chircit
în timp ce toți oamenii din jur deveneau porumbeii mei din copilărie
mențineau distanța judecându-mă tăios uite băiatul ăla
se prefăce că îi e frică de porumbei ce simpatic
nu simpatic era cuvântul cuvântul adevărat era ciudat
răzbunarea păsărilor care nu pot recunoaște că au greșit
mă lovea în oameni și îmi tăia respirația
nu am vorbit cu nimeni despre porumbei niciodată
dar dacă un porumbel alb cu o ramură de măslin în cioc aducea pacea
erau toate șansele să scape ramura de măslin din cioc exact deasupra
capului meu
sunt tot eu copilul urât regret că m-am plâns
regret că v-am luat în râs regret
mă predau și puteți să îmi gălgâți cât vreți am umerii grei cât
pentru zece vieți
am fost atacat izbit zgâriat și după fiecare
am privit câte un zbor ceea ce nu e chiar atât de rău
am ocolit aleile lor din parc am evitat coroanele bogate de co-
paci am încercat

pe cât posibil să nu îi supăr cu nimic și porumbeii tot complotau
își calculau momentul cel mai nepotrivit
să se cace pe umărul meu drept
pe umărul pe care copilul urât i-a așteptat și nu au venit
i-am respins i-am respins și porumbeii au ciugulit din alte mâini
au poposit pe alți umeri au gălgâit în jurul altor copii
gândindu-se mereu la mine
i-am respins i-am respins și porumbeii au format
alianță în mai multe orașe
s-a dus vestea în zbor despre copilul urât
și iată porumbei care nu m-au văzut niciodată în viața lor
gândindu-se mereu la mine

MĂLINA GRIGORIȚĂ (Iași) **(Premiul al III-lea** **și Premiul Revistei BUCOVINA LITERARĂ)**

Aici e totul simplu

camera s-a transformat într-un escape room din care știu sigur că cel puțin azi nu am să ies

aici e totul simplu

pot să port ce vreau,

cum vreau fără să se uite cineva mai mult de 5 secunde la mine cu bănuială. E destul de înspăimântător să știi că poți să faci ce vrei, când vrei, cu cine vrei.

Imaginează-ți că oamenii sunt doar niște încăperi pe timp de iarnă în unele stai îngrămădit și te încălzești, unele sunt goale și reci, iar în unele există cineva care face focul (pentru un moment) să nu simți ce-i afară.

Mai bine construiește-ți propria încăpere, fă-ți focul singur și nu lăsa pe nimeni mai mult decât trebuie înăuntru, să mori ars de viu e cel mai dureros și tot ce nu ai vrut să se întâmple spui că s-a întâmplat din greșală ca accidente de mașină sau incendiile de cartier. Se mai întâmplă, se numește viață așa mi-a spus bunica.

aici e totul simplu. Mă întind pe pat, mă simt liberă ca pescărușul de pe faleza îngustă căruia i-am dat să mănânce din covrigul meu și l-am privit cu obișnuință cum mă părăsește și zboară deasupra mării de parcă știa unde vrea să ajungă, poate chiar știa sau poate tinerețea are impresia că le știe pe toate flashback-uri, închid ochii și întorc perna pe cealaltă parte: upside down dau peste alte emisfere cerebrale și ele cu gândurile lor. Îmi simt inima în tălpi, palme, creștetul capului, vârful degetelor, pleoape, numai unde trebuie să fie nu e și mă obișnuiesc *tot ce ți se întâmplă e perfect normal* îmi spun oricum aici e totul simplu.

Dimineață de sâmbătă

sau ce frumos tragi din țigara cumpărată la bucată din spatele blocului.

Mergem să ne cumpărăm existența, azi e zi de reduceri mă gândesc că noi am fi cutiile alea de nurofen: două la preț de una cumpărate de cei care nu au des parte de nopți dormite. E liniștitor să știi că cineva te folosește și pentru altceva.

Mă trezesc dintr-un vis pe care nu o să mi-l amintesc niciodată, îmi place să cred că te-am visat pe tine, doar așa pot să am parte de o zi decentă.

De fiecare dată când deschid ochii amorțesc și îi închid înapoi unde te văd în pixeli HD pe televizorul care rulează sub pleoapele mele îmi amintesc tot dansurile de pe hol săruturile din camera 5

poeziile de Fernando Pessoa
inima din ciocolată
ultima îmbrățișare dintre noi
ca grija unei mame care își lasă copilul la orfelinat
rămân doar extensii
de ce ar fi fost sau dacă nu s-ar fi întâmplat poate
am să te aștept mereu
am să te iubesc mereu
am să fiu mereu ca un ban uitat în hanoracul tău cu
imprimeuri verzi sau pantalonii scurți din blugi,
știi că nu l-ai pierdut, dar e pe undeva prin buzunare
și pe neașteptate îl vei găsi într-o zi, o să zâmbești
și eu am să te iubesc mereu până la ultima viață
ăsta e ticul de care tot încerc să scap,
ca un vis care așteaptă să fie terminat
de o fată ca mine într-o dimineață de sâmbătă.

Mă gândesc la tine 24/7 la ce oră te trezești în dimineața asta de vară

câte lingurițe de zahăr îți pui în cafea cu ce te îmbraci și unde te duci
lângă cine adormi și cu gândul la ce. care sunt problemele tale
de familie
mă gândesc la degetele, mâinile, picioarele tale, la gura, obrajii
și ochii tăi
la ce simți când te săruți cu fetele, la ce te gândești când faci baie
la ce scrii
în notițele telefonului. la vârsta noastră deja încercăm să uităm sau să
înlocuim pe cineva. eu vreau să te gândesc până îmi pierd min-
țile doar așa
pot să scap de realitatea în care mă tai ca într-o conservă și sângele
picură pe gresia din bucătărie. mă aplec și-ți scriu numele cu mândrie.
trebuie să suferi dacă vrei să realizezi orice formă de artă. mai

ales să iubești.

e ora în care ar trebui să-ți spun:

noapte bună dragostea mea. te iubesc. somn ușor. ne auzim mâine.

dar tot ce pot face este să mă gândesc la cine ar putea să o facă
în locul meu. parcă te și văd dincolo de cuvintele astea citind confuz.

nu te mai întreba nimic, e despre mine

fiindcă eu scriu doar despre mine

chiar și atunci când scriu despre altcineva

noapte bună dragostea mea

te iubesc

somn ușor

nu știu când ne auzim

E vorba doar de singurătate

mintea mea nu mai are asfalt pe care să meargă
atunci când mă gândesc la tine. Trebuie să cobor,
e periculos! Iubirea te face să urci până la etajul 15
chiar dacă blocul are doar 14
și să te arunci în gol.

Cu o încredere divină aștepti ca cineva acolo
jos să te prindă pe o saltea pneumatică sau în orice
altceva, dar de fapt el vine la înmormântarea ta
cu o coroană din flori artificiale.

Gata nu mai plânge //e vorba doar de singurătate//

Anastasia I

mi-ai spus să caut bine că există la mine în casă locuri
unde pot să-mi văd gândurile, pot să mă asamblez
cum vreau

în ce vreau

ca roboțelul pe care l-am sfărmat

cu talpa piciorului în școala primară

și l-am reparat cum am știut eu mai bine.

Toți facem pe-a Dumnezeu
măcar o singură dată în viață.

Singurătatea să o speli la 90 de grade, las-o să intre la apă, să se micșoreze și să te strângă până nu o mai simți ca perechea de pantofi cu două numere mai mici purtată în prima zi de școală.

Anastasia 2

de fiecare dată când stăteam în stație la tramvai și coborau bătrâni îți scoteai casca dintr-o ureche și îmi spuneai: *zi-mi și mie, ce o să mai conteze când am să ajung așa? Crezi că o să-și mai amintească cineva ce fac?* Și eu te aprobam.

Nu cred în iubirea care apare pe parcurs, ziceai că e cu interes am să mă căsătoresc cu iubirea vieții mele sau cu unu' cu bani și coborai la baza 3.

La vârsta asta ai fluturi în cap ca și cum totul e un proces bine pus la punct: de la burtă îți ajung la cap și apoi își iau zborul lăsându-te pe cont propriu *gata, ești adult de acum!*

Anastasia 3

la 16, 18, 21 de ani faci ce crezi că e bine după alții, iar binele tău rămâne pe undeva pe la sfârșitul vieții ca un mic cadou post-mortem
fericirea e naivă

ca a unui băiețel de 5 ani care găsește
o mașinuță la gusto cu surprize.

Tu-mi zici că am iubit prea mult pe cine nu trebuie,
eu zic că nu am iubit suficient.

Te-ai pus pe genunchii lui în seara aia, el a plecat,
ai plâns toată noaptea și ai numit asta iubire.

Am învățat multe de la tine, Anastasia!

ALEX BODOG (Arad) (Mențiune și Premiul Revistei ZONA LITERARĂ)

Fade în

nu le mai pot vedea de la înălțime din depărtare
știu totuși că blocurile de pe coposu sunt tot acolo
vor continua să existe pentru alte câteva
zeci
mii
miliarde
trilioane
catralioane
sextilioane
de generații
devorate de timp
printre miriade de fire de iarbă
luminile se aprind și se sting
noaptea și ziua
ziua și noaptea
copii se vor tot naște
locatari vor tot muri
liste peste liste la aviziere

certuri crunte
mari dezamăgiri
promisiuni neonorate
bârfe
haine puse la uscat bătute de vânt în balcoanele de la ultimele
etaje
pentru cine
pentru ce
dacă de la o distanță convenabilă
nimeni
nu va vrea să-și piardă timpul
privind
încercând să înțeleagă ceva din toate astea
dacă există ceva ce poate fi
înțeles

X

revine rar doar din obișnuință poate din datorie
coboară din tren și pornește uneori prin noroaie printre ruine
mai vechi sau mai noi gara fabrica fosta școală
în urmă rămâne seara tolănită între blocuri ca o cățea
slabă lihnită așteptând deja resemnată șpițul în coaste

IX

n-a fost mereu așa locul ăla
părea cândva viu paralizia
s-a instalat abia mai târziu în ultimii ani doar verile
mai aveau un rost iar întoarcerile s-au rărit treptat

După expoziție

o tu scump oraș natal te cunosc prea puțin
ca să te pot lăuda așa cum ai merita

dar pot totuși să spun că arătai al naibii
de bine în ziua aia de toamnă în care
am ieșit de la expoziție
nici frigul nici vremea urâtă nimic n-ar fi putut influența
puternica plăcuta persistenta impresie

bătrânul care m-a ajutat cu o indicație
putea avea orice meserie era foarte potrivit
pentru a fi chiar un rudolf schmidt clasic
perfect pentru o invocare la derută în orice conversație cu un străin
de fapt îmi place să cred că toți bătrânii pe lângă care am trecut atunci
puteau intra lejer în categoria asta
pe care mi-e teamă că n-am descris-o prea clar

o tu falnic coșmar al feyenoord-ului mândră redută a familiei neuman
mai află c-am trecut prin centru-ți spre mureș
străbătând cu ocazia asta probabil cel mai cinematografic parc din
partea asta de țară iar seara m-a prins pe unul dintre poduri
convins că între mureș și lacul morii nu e o distanță chiar atât de mare

rămâi la fel măcar zece ani fără modificări radicale
văzute din tren blocurile tale n-au pereche
poate cândva voi ajunge să te descopăr
de la un capăt la altul vest-est nord-sud așa cum știu că meriți

Zile și munci

lui Vlad Drăgoi

era un martie neobișnuit de iernatic în partea de suda orașului
aproape de pod lângă un câmp mărginit înspre mall de-o cale ferată
cam frig muncă multă ceva gheață pe scările metalice
noroc mare nesperat am avut recunoaște cu țiganul ăla gentil care
ne-a recomandat mai convenabila opțiune numită lift

e doar o comicărie când doi băieți plini de bune intenții o apucă spre scări în loc s-o ia spre lift poate că munca de jos n-are într-adevăr nimic rușinos
dar tot e păcat că în cea mai bună dintre lumile posibile doi tipi de treabă pot fi așa de ușor luați de fraieri
pe lângă asta mi-e cam greu să înțeleg
de ce uneori e mai ușor și chiar mai plăcut
de lucrat cu unele gunoaie
decât cu unii oameni

cuvintele cad uneori ca un topor bont dar eu oricum trec ușor peste toate
cu cea mai mare seninătate privesc înapoi și nu doar în cazul ăsta dacă te gândești bine nu-i deloc puțin lucru să ai pe lumea asta un frate gunoier
care îți rezervă gratuit pe termen nelimitat un loc cu vedere bună într-o mică sală din zgârciul înghețat bocnă
pe care-l poartă prin lume pe post de suflet

A doua scrisoare scurtă către A

șase ani au trecut de parcă nici n-au existat vreodată
o zi dinspre sfârșitul primăverii mai luminoasă decât speram
prima întâlnire adică cea care avea să devină ultima
poate că ar fi fost altfel dacă am fi știut
naivitatea rezervele ireprimabile proastele obiceiuri
momentul nu prea bine sau poate cine știe mult prea bine ales
impedimente tăceri stânjenitoare traseu accidentat

despre sunetele orașului nimic
nimic despre *inbox*-ul golit la scurt timp după
de parcă vreo vină și nu lehamitea era cauza
n-am refăcut drumul nu mai încerc să-mi explic de ce n-a mers
păstrez doar cuvintele rămase pe o pagină de revistă

singurele dovezi care mi-au rămas le privesc cum aş privi
urmele ultimilor dinozauri

*cele 15 min. dinainte de a
ne întâlni*

12 septembrie

cam o oră după miezul nopții
pe o bancă de pe malul canalului
(voci în apropiere)
răcoarea e al naibii de plăcută
lângă un felinar mort
după exemplarul aproape pedagogicul *suntan*
(câteva momente de grație
mai puțin secvențele onirice)

lumini care tremură pe apă
cele dinspre electro
șirul de felinare
arborii
orașul pe trei sferturi adormit

16 septembrie (prima parte)

*urmărind lanuri case cosași cai turme de vaci turme de oi
și multă liniște topindu-se pe șine*

(T.S. Khasis)

în ir 1531 pe locul 35
vagonul I
cu *junky*-n geantă
puțin obosit un pic sictirit

în absența unei destinații prea apropiate

stârnesc în jur (printre semeni)
perplexitate puțină uimire pe alocuri dezaprobare
așezându-mă exact acolo unde
era cel mai puțin probabil să o fac
scriind cu ceva spor de parc-aș
poza

curiozitate stupefacție interes vag
toate amestecate cu ceva oboseală
cu lipsă de chef

16 septembrie (partea a doua)

pe bancă lângă
malul abrupt al canalului
sub o salcie

zero mișcări vizibile
în blocul de pe cealaltă parte
unde poate chiar acum cineva moare
dar presupunerea e atât de puțin probabilă
încât aproape că devine ridicolă

doar vântul și umbra împotriva căldurii
numai umbra și vântul împotriva morții

Fade out

halta pe care atât de bine o știu
a fost cândva o stație ca oricare alta
azi chiar nimic
nu mai consemnează
trecerea anilor
clădirea ruinată a fost dărâmată

prin ploii și ninsori
iarna sau vara
navetiștii mereu la datorie
vor continua să urce sau să coboare
din trenuri tot mai ruginite
dar va veni totuși o vreme
când nu mă va mai aștepta
nimeni
atunci
abia atunci spațiul va fi invadat
de tirania vidului sub cerul liber
(cai și capre în apropiere
pungi ambalaje resturi duse de vânt)
iar eu voi putea porni fără vreun scop
pe câmpul nesfârșit
care se întinde
la est de calea ferată

ȘTEFAN-TUDOR BACIU (Iași) (Mențiune și Premiul Revistei ATENEU)

din vilă am priveliște la central park
în intimitatea camerei biciuit
tu personificată cumva
nu mă puteam abține să urmăresc
mișcarea mingilor centrifuge

acum pe stradă se bea cafea ieftină
se aprinde un foc violet & vâscos
acoperă urbanul
ziduri inumane de graffiti
/n-ai mai ieșit demult de aici
să știi că lumea a mai evoluat/
ochii se ghemuiesc înăuntru să vadă din nou
universul realitatea nucleul
un copil dându-se de-a dura într-o primăvară

Ciumă

am leucemie
toți copiii din cartier au leucemie
pensionari
șomeri stau la balcoanele proletare & fumează
se uită cu jind la cei mici cum se joacă în lapoviță
în lumina farului
leucemia nu e orice fel de boală
cei suferinzi mor în amintirea vecinilor

& până la urmă toți am țâșnit din tub
(o față aspră prelingandu-se pe piele
în inerția ghetoului)
noi nici măcar nu ne-am chinuit
cercuri mov de cretă
desenate în parcări de bloc
cădeam & ne juleam genunchii
ca într-o sectă
doar mama striga de la geam
în capot
să am grijă
cu toții aveam oasele fragile
pline de contuzii
tenișii vechi agățați de cablul electric
ne strivesc ca pe niște vrăbii
nu cad peste mașinile cariate

în zilele cu lapoviță cașaloții plonjează peste blocul turn
corbii zboară speriați
noi îi privim de pe terasă
îmbrăcat în fustă scoțiană

fumez sobranie
ochii plasați semiperfect clipesc
profund fermecați de curajul lor
intrăm înapoi în casă
faci cafeaua
ne luăm pastilele
& te îmbrac în neglijeeul preferat
cum de am reușit să trăim așa
printre claxoane & zăpada murdară
totuși copiii nu se lasă dărâmați
se întind & prind în palme tempoul sacadat al tramvaielor
ăsta e miracolul

Doamne al oștirilor, Dumnezeuul lui Israel, care șezi pe heruvimi! Tu ești singurul Dumnezeu al tuturor împărățiilor pământului! Tu ai făcut cerurile și pământul!

când ți-am spus că trăiesc cu adevărat nu m-ai crezut/ ai aprins bețișoarele parfumate & m-ai întrebat dacă le pot mirosi/ poate că e un clișeu dar noi suntem propriul nostru sanctuar/ astăzi oamenii sunt cei mai religioși prin simplul fapt că nu cred/ în traficul aglomerat claxoanele ne slăvesc existența

Pirotehnistul

am emigrat ascultând rammstein
m-ai salutat cu mișcări cvasiumane
un misogin impenetrabil
unii mă văd superficial
un sasquatch ce își ia inspirația dintr-un inel
dar știi cum se zice
astfel de giganți siniștri au legate de spate
două butoiașe vechi de rom

acolo îmi țin toate poveștile cu prietenii mei alcoolici & adevărați
iar familia disfuncțională rămâne acasă
învelită în paracetamol
locuim în alveole de sticlă unde atomii ni se amestecă
& un ceas ticăie alarmant
implorând dezamorsarea cu o grijă estrogenă

IOANA PRISACARIU (Iași) (Mențiune și Premiul Revistei CONTA)

Unde ți-e sufletul
l-ai uitat într-o altă viață
în care oamenii nu-și abandonează
câinii și pisicile
într-o margine de viață,
în care nimeni nu culege
suflete de pe jos,
căci sentimentul cel mai dureros
e atașamentul de frică:
dacă ziua de maine nu-ți aduce siguranța
că ai mai putea fi iubit
știi și tu, oamenii aici
au un termen de valabilitate
și trebuie să te obișnuiești
să trăiești de parcă
fiecare respirație e o treaptă

și trebuie să urci cu ochii închiși,
căci e păcat să observi
cu privire de gheață
cum fiecare experiența
Te coboară
Te doboară
Te face
să-ți fie frică
de viață.

Tu privești arta
în fiecare dimineață
când te uiți în oglindă
eu doar o scriu
când îmi permit
să te portretizez
de parcă
am vreun drept
să te creez
din versuri
care pentru alții
nu au niciun sens
dar tu știi mai bine
că oglinda mea
e plină de amintiri
și frânturi din tine
de asta, încă mai port
chipul ăsta
care a reușit să te privească
și să zarească în tine
cea ce n-a văzut niciodată, nimeni.

Nici nu mai știu când m-am pierdut
pe mine,
încercând să mulțumesc
niște oameni din care au rămas doar
amintiri
chiar și ele încețoșate
când mă gândesc
care bătaie de inimă
a fost dezacordată mai întâi;
oricum am aflat de mai demult
că sufletul meu nu e decât
covor ce stă, în viețile multora, la intrare
pe el am gravat cu regrete
„E-n regula să mă rănești,
dar să n-o faci prea tare”
de parcă cineva observă
când un suflet moare
și tu continui să zâmbești
dar seara, când te duci la culcare
în mesaje, o singura notificare:
Self-love left the chat.

De ce o zi are doar 24 de ore
De ce inima mea bate încetinit
100 de bătăi pe minut
Nu-i de ajuns
să-mi dau seama
de tot ce simt.
de ce
versurile nu-s niciodată de ajuns

să mă înghită complet
până când
treptat să mă scufund
într-o inconștiență
ce m-ar face să uit
că ceea ce scriu
reprezintă ce sunt.
De ar ști cititorii că inspirație vine
Murind cu fiecare vers câte puțin...
De ar ști...?

Tu, doborât de Alzheimer
Când vine vorba de mine
Eu, un obsesiv compulsiv
Adus în pragul disperării
Că nu poate controla fiecare
Respirație din tine
Și ne întrebăm
Care e mai nebun
De parcă iubirea
Nu se naște
Din tumori mentale
Ce n-au fost tratate
Niciodată la timp.
Tu, doborât de Alzheimer
ai uitat să respiri
dar e în regulă,
o voi face eu pentru tine.
Ai uitat orice, dar nicio secundă
Nu te-ai gândit că m-ai putea
uita pe mine.

Nimic nu-i mai frumos
decât
o cameră împânzită de oglinzi și întuneric
știi și tu, oamenii ca noi
trăiesc cu frica
de a se privi
mai mult de 3 secunde,
de asta,
primul și ultimul meu contact vizual
a fost cu mine, la 6 ani, în oglindă.
cine ar fi știut că acel copil
care se culege bâjbâind de pe jos
și își luminează calea
doar cu lanterna
sunt chiar eu?
Asta m-a forțat să-mi observ
trăsăturile feței
pe întuneric,
doar cu iluzia
că sunt mai frumoase;
timpul te învață și să mergi pe întuneric,
dar acești pași nu te duc decât înapoi
în oglinda în care te-ai privit la 6 ani
pentru prima și ultima oară,
și după atâția ani
observi că
nimic nu s-a schimbat.

Ultima oară
când am zâmbit

cred ca eram prin clasa a 7-a
de atunci, doar schițez
ceea ce zăresc pe la alții
Știu că e necesară mișcarea
ai 17 mușchi pentru un zâmbet
pe când, cu lacrimile e mai ușor,
vin de la sine
nu le forțezi.
În Tristețe nu trebuie să forțezi nimic,
E mai simplu:
toată lumea se preface că îi pasă
dacă ești bine,
iar tu te prefaci că ai doar o zi proastă;
deja zici asta de 4 ani,
dar știi că e o scuză valabilă
pentru toate zilele de „mâine”
pe care vei fi nevoit să le suportți
întrebându-te ce simt oamenii
când zâmbesc cu adevărat
și dacă vârsta ta emoțională
se poate întoarce
în clasa a 7-a.

Aici nu-i niciun anotimp,
dar mereu plouă;
nu-mi amintesc o zi în care
să nu mă fi trezit
cu zgândăritul ploii în geam,
cu șaptele unor picături (regrete)
care îmi spun că acum,
ele sunt tot ce am.
de parcă am avut ceva sau pe cineva

vreodată
când uneori și la mal, trecutul se scufundă
ca o barcă din care lipsește o bucată
și nu vine nimeni să te ridice
știi și tu, oamenii există
doar să te lase baltă
atunci când îți permiți
să construiești ceva cu ei;
și sentimentele lor
au intrat la apă,
puținul transformat în nimic
e tot ce a mai rămas
în mijlocul unei ploi torențiale
de toamnă,
sau poate iarnă
chiar vară
dar nu vom afla niciodată pentru că:
aici nu-i niciun anotimp
dar mereu plouă
n-ai fi aflat
niciodată
cât de tare
știe ploaia
să doară.

Pierdut ești atunci când
îndrăznești să simți
mai mult decât trebuie
alergând cu tine în brațe
de teamă că nimeni
n-o să te culeagă de pe jos
(ei cred că ești o plantă otrăvitoare

dar tu știi mai bine că în contact cu alții
tu ești singurul care treptat, se usucă și moare).

„Cât timp ai o mână care
o ține pe cealaltă
nu ești niciodată singur”,
mi-a zis mama într-o seară
când i-am povestit de ce
monștrii vânează copiii în întunericul
dintr-o cameră goală.
Dar eu mi-am încleștat mâinile de oameni
și idealuri precum
Soarele e singur și luminează
de parcă încălzirea globală
nu ne distruge, puțin câte puțin
în fiecare zi,
așa cum oamenii singuri
au tendința vulcanică
de a distruge fiecare om
care se apropie mai mult decât trebuie;
de asta, poate, pierdut nu ești decât
atunci când începi să simți mai mult
decât e cazul.

privire boreală
nu mă găsești decât între
paralele 50-70 de grade
de asta poate
nu treci prea des pe aici
știi că în Ținutul meu 90% din timp
e mereu frig
restul de 10, refuz să exist;
te-ai și plâns odată

că sunt mult prea rece
și-n emisferele mele cerebrale
e întotdeauna frig
și ce dacă vei îngheța
înzăpezit
unde va la $+\infty$ metri
încuiat în inima mea!
Îți promit că ultima ta priveliște va fi
Aurora Boreală de pe inelul retinei mele
– mult prea departe să o poți atinge,
dar suficient de aproape
să o poți admira.

ANDREEA DUDUMAN (Suceava) (Mențiune și Premiul Revistei MONITORUL DE POEZIE)

Independență toxică

către cea care am fost (să zicem)

și-a dislocat încheietura
separând trecutul de present

și-a rupt piciorul trecând
pragul spre viitor
l-a retras mai bine rămâne în present

nu e nimeni care să o ajute
să se recupereze

1. învață să se descurce singură
2. învață să nu accepte pe nimeni în viața ei
3. încearcă să învețe să trăiască acum

i-au crescut pitici pe creier
care-i spun ce să nu facă

cică nu lasă pe nimeni să o controleze
dar nu e în stare să-și pună în aplicare principiul

ieri a încercat să meargă înapoi
s-a izbit de un zid
niciun pitic nu a supraviețuit loviturii

ca o amnezică s-a pus în pat
neștiind ce a făcut cu 5 minute înainte
vânățiile i-au trecut sub piele

nu s-a mai trezit.

Moon and roses

nu-ți vine să crezi
cât de magnifică e luna
de fiecare dată își arată complet fața
știi că e timpul nevrozei

arzi lumânarea de lavandă
odată cu ea trandafirii uscați ai mamei
țărână pentru planta de pe pervaz

ai nevoie de protecție
natura te ajută îți oferă cristale
le pui sub pernă
anxietatea nu doar întârzie
nu mai apare deloc secunde bune

te îneci în ceara lumânării
ca și cum te-ar alina
legăturile dintre spațiul cosmic și terestru
din ce în ce mai strânse

nu știi încă de planete aliniate
dar știi cum regina nopții
înflorește spontan și vinețiu
în fața lunii

e timpul să te întorci
la referințele dimineții.

Something happend

sufletul din spatele oglinzii
mă avertizează
să nu urmăresc cărarea de petale sângerii

am visat că am sărutat un străin
au trecut mai bine de 12 ore
părea că m-am izolat de Pământ
cred că-l cunoșteam pe acest străin
în cealaltă lume

sau am fost personajul principal
pe platoul unui film cu fiare și oameni

am apăsat butonul roșu am urmat cărarea
măcar am lămurit ceva despre mine
fac parte dintr-un clasic stereotip.

And then is october again

către cea care voi fi (să zicem)

în times new roman 12
ți-ai scris lucrarea de doctorat
undeva în țară

cumva ai intrat la facultate.

ai un job nu muncești cu silă
îți dorești să faci un bine

să faci un bine
ai eșuat misiunea în clasa 10-a
te-ai panicat au uitat că ai fost și tu la fel
modelul 3.0 a eșuat în a fi *umană*

ai uitat cum te-ai simțit
când soarele s-a mutat în pieptul tău
flăcările ardeau și sediul principal
ai fost pierdută în fum și cenușă

dai învățat cum să deslușești
misterele de duzină nu doar prin tarot

e octombrie povestea se repetă
de data asta cade altcineva
cireșul de la țară și-a pierdut deja
toate frunzele.

Full moon in scorpio

nu e necesar să verific calendarul
știi când e luna nouă

în fiecare noapte specifică
mă iau după rutina găsită pe pinterest
fac așa-zisele vrăji pentru o viață mai bună
dorm cu ametistul sub pernă
constelația e în Marte zeu al războiului
(mă simt în largul meu

știind că acum e perioada dedicată nouă)
în Ra zeul soarelui

zei puternici din mitologii diferite

dimineața
sunt din nou cu o seară în urmă
ca și cum nici nu s-ar fi întâmplat

simt că ceva s-a schimbat
mi-a crescut entuziasmul

entuziasmul pentru nou

știu că nu mă ajută cu nimic
revin la cea de anul trecut
revin la lupta cu mine

flăcările din ochii ei sunt mai puternice
face parte din mine.

Timp înghețat

privești prin sticla învechită pozele din muzeu
ești doar în trecere te uiți de afară
la expoziția secolului trecut

gloanțele primite de străbunii noștri
uniforme pătate de sânge eroic nevinovat
sau de sângele toxic încă arzând

ADN-ul luptelor
păstrat în lacrimile scrisorilor dezgropate
dorința unui final fericit

ceasul ticăind în buzunar
rămas în anii '40
ucide orice amintire a frumuseții

gloanțele primite de familiile noastre
veștile năruitoare sunând la fiecare ușă
timpul înghețat

același glonț
care a furat atâtea vieți
îți sparge inima în bucăți
încețosează ochii

acasă aproape aceleași poze
în albumul străbunicii tale
tatăl frații soțul ei

doar fotografii
dinainte de a urca în tren
și dinainte de a urca în ultimul tren.

Bateria ceasului

acele ceasului luptă
se zbat să evadeze din temnița de sticlă
la fiecare 15 secunde
mă anunță că-și trag sufletul
o iau de la capăt

le-aș putea scurta suferința
dacă scot bateria
s-ar calma imediat

în fiecare zi

telefonul îmi arată cum îi epuizez energia
ignor de fiecare dată notificarea
așteptând ceva mai uman

ceva mai uman ca tastatura
plină de firmituri și lacrimi
ceva mai digital decât
robotul de la Kaufland

ceva fals imitat
să-mi aducă aminte că dragostea ta
este mai ieftină decât o nouă baterie
pentru ceas.

Sudură

inele de alamă nisip
tălpi fierbinți sub raze de lună
pe balcon floarea uscată de 3 ani
așteaptă să fie readusă la viață

ceasul reparat și-a dat răsufarea
ieri a indicat ultima oră exactă
la care floarea a rămas fără speranță

figurine lego îngropate
lipite cu super-gluce
distruse de copii veniți ca tornade

inele de alamă nisip
prinse de razele stelei Antares
ai da orice să o și vezi

calendarul așteaptă

să-i fie întoarse paginile
timpul a cedat sub presiunea lumii

a fost sudat definitiv
telescopul Hubble a fost martor.

Ritmul esteticii

iarna my add-ins

te întâmpină mopul
la intrare
oglanda reflectă geaca înzăpezită
casa în procesul de stilizare

bocancii lasă urme de noroi
(de asta mopul stă la pândă
șterge fiecare pată nu te lasă să înaintezi)

le duci mai departe

bradul reîmpodobit de câteva ori
s-au cumpărat mai multe podoabe
„nu pune roșu lângă roșu”
instalația de 10 ani clipește
încearcă să lumineze living-ul
cu ultimele puteri

dormitoarele nu sunt deschise publicului
acolo sunt expuse obiecte extrasezoniere
nu arată bine lângă ornamente
nu sunt în temă

boxele țipă de durere
de la ziua națională cântă încontinuu

una a cedat repede
stă în continuare pe comodă
„să nu strice ritmul esteticii”

musafirii primesc restricții
cea mai importantă
„bucătăria este un loc interzis”
unde ambalajele încă stau pe masă
cafeaua fierbe în ibric
vesela din chiuvetă
mâncarea pe foc

de sărbători ritmul esteticii
trebuie să fie observat
simțit de toți.

Save yourself

Câteodată
cristalele mele nu sunt suficiente
pentru a-mi purifica sufletul

chiar și ascultatul playlist-ului meu preferat
în lumina lunii
lumânarea arzând
în a doua viață
nu pot face față gândurilor
sâcâitoare
pe care le am după înserare

I-am rugat pe tata
să-mi cumpere mai multe cristale
și să plătească pentru spotify premium
asta s-ar putea să ajute.

ILIE RALUCA (Suceava) (Mențiune și Premiul Revistei SCRIPTUM)

Paragraf 1

ești o oglindă. îți amintești că până și
când v-ați sărutat pentru prima oară
ți-a spus – pe ea n-am sărutat-o

ești o oglindă. pe tine te-a mințit cum
trebuia și te-a strâns în brațe și te-a
făcut să crezi că tu într-adevăr ești proprietatea lui.
ești o oglindă! nu vezi? ah ești o oglindă. nu vezi. tu reflectezi.

sunt cioburi din oglinda de pe peretele din baie
(pe care am spart-o într-o criză nebună de gelozie)
și mă sfarm ca pâinea veche atunci când o atingi.
sunt fragilă. sunt copilul pe care l-au
abandonat niște părinți tineri neputincioși triști.
sunt ultima șoaptă înainte de moarte
ultimul inspir-expir înainte de scufundarea titanului.
sunt întunericul înecăcios de la fundul oceanului.
ocean. de. gânduri.

mă înec. mă înec cu tine. mă înec pentru că ai vrut să-mi testezi gag reflex-ul pe propria piele.
mă înec și se face întuneric.
și în acele momente în care simt cum încep să-mi curgă lacrimi din globurile oculare și odată cu ele și tot rimelul meu scump în care încerc să înghit
în care îmi primesc pedeapsa capitală în cel mai politicos mod posibil. realizez că
sunt tot. sunt tot și mai puțin iubirea lui.

Paragraf 2

obișnuiește să-mi țipe numele să se piardă în brațele mele ca niște bare de oțel să-și muște buza de fiecare dată când o strâng mai tare de pulpa piciorului.

obișnuiește să mă iubească: să-mi zâmbească să mă întrebe dacă am mâncat dormit bine sau dacă am mai avut vreun gând sinucigaș în ultima perioadă.

obișnuiește să încerce să-mi pătrundă în gânduri să mă citească să-mi pună întrebări exasperant de personale când tot ce vreau eu să fac e să uit

Te superi dacă te sărut?

oricum să n-o cunosc. oricum să n-o iubesc.
adică da o vreau. o doresc extrem de mult. în brațele mele goală gata să încaseze un glonț de oțel armat.
ca un scut. o bucată de speranță de curcubeu

și când sunt beat regret c-o rup în mii de bucăți:

ca niște bucățele de pâine veche zace tăcută. și știu că merită ținută ca pâinea cu cartofi a bunicii: caldă proaspătă savurată în doze mici poate chiar iubită în momentele de foamete.

dar nu pot și n-o să pot niciodată. pentru mine ea e ca o oglindă spartă veche prăfuită obosită ea e ca o țigară ieftină fumată pe stomacul gol și aprinsă cu chibritul.

e Chesterfield dar eu fumez Carpați.

Pantofii tăi de firmă

m-am mințit singură
fraiera de lună n-a știut să-mi spună că-i aievea
și că minciuna asta era
pregătită să mă înjunghie pe la spate
că orgoliul ia chip frumos în noapte
și cu două pahare de vin
mă abțin.
să visez
și când te văd închid ochii
și când te aud mi-aș turna mercur în urechi
că doar ce rost mai are? cu ce motiv să pornesc
să alimentez mecanismul ăsta complicat numit iubire
pentru ce? Să-ți astâmpăr poftetele carnale?
și mă doare așa câteodată
că te văd și-s nor de gheață
că te-aud și-s pielea întoarsă
de pe pantofii tăi de firmă.
fă o crimă!

mai ucide-mi inima o dată
cu o suliță luată
de pe rafturile rațiunii mele.

Cuțitele din bucătărioara mea

vine iarna.

cuțitele din bucătărioara mea încă sunt la locul lor
și vorbind așa cu ele în bucătărioara mea mi-am dat seama că mă dor
cicatricile de la ultima noastră ceartă.

îmi povestesc de tine cu atât de mult extaz
îmi amintesc de mine
pe vremea-n care cuțitele stăteau în suportul ăla blestemat
de arama pe care mi l-ai dat de ziua mea
și nu răneau pe nimeni
și preferau să taie numai în legume.

ce nume asurzitor ai. niciodată n-au vrut să se oprească din a-l spune
cuțitele din bucătărioara mea.
mereu ți-au plâns lipsa și s-au pătat cu „suc de roșii”
când mi se făcea și mie milă.

e noapte. și afară ninge a zahăr pudră
îmi e poftă de tot ce-am însemnat cu sânge pe foi
plopul lângă care ți-am îngropat cadavrul
e plin-ochi de zăpadă și regrete.

cuțitele nu mai vor să tacă din gură.
mă cheamă la ele.
mă cred fraieră
vor să-mi taie din vene.

Respawn

și dacă ești așa normal cum ești
și-ți zâmbește mama
când spargi vreo farfurie sau când mai ei o notă mică

te rog pleacă.

și dacă poți ieși pe picioarele tale din casă
și să-ți bei cafeaua cu cel menit să-ți fie dimineața
nu-i roz nu-i verde; e opacă umbra ta dar nu și ființa
te rog repară-mi conștiința.

și dacă treci din întâmplare pe lângă mine și mă saluți
ca un om respectuos cum te-au făcut ai tăi părinți
fără să te holbezi sperii sau să strigi după ajutor
felicitări ai ajuns la linia de FINISH!

Ești un om normal. bunica ta te privește cu mândrie
iar tatăl tău vorbește despre tine când iese cu rudele-n oraș
oamenii din micul tău oraș te vorbesc numai de bine
perfect! acum bagi altă fisă și dai vieții restart?

cred că se simte bine când ți se luminează fața
la primul răsărit la mare sau la primul „te iubesc”
eu am avut ca mentor o cioară și ca instrument răzătoarea
și mi-am modelat portretul din nisip și sânge fiert.

Life

ni s-a spus amândurora că viața e atât de prețioasă
încât n ar trebui să decidem noi când e gata.

cum rămâne atunci cu ce simțim noi la fiecare
pulsatie a inimii? că e dureros să respiri un aer care
nu e niciodată al tău? că trăim doar pentru că nu am
murit decât pe interior?
mințiți de mici că există iubire,
majoritatea se lovesc prea tare ca să se mai mintă.
noi înșine și copiii. cu toții sortiți pieririi.

doar unii au norocul să se regăsească între vieți
și să se iubească. restul zac și așteaptă
printre secole să-și găsească bucuria
de a nu mai fi pentru vecie.

și dacă ne-am regăsit în această viață
și dacă ne e sortit să nu iubim niciodată
propun să ne ucidem reciproc.
poate într-o altă viață vom avea și noi noroc
și vom fi amândoi.

între timp ascultăm moartea cum
ne pătrunde în vene și ploi.
mori. lasă-mi un semn în piept
să mă recunoști printre copaci stele.

Ore în minus

tu ai fost norocos. tu n-ai murit cu mine.
tu nu știi. nu ești vreun înger ca mine.
aici e întuneric n-ai voie să mai speri.
e un zid înalt realitatea e alterată.
norii nu sunt roz sunt mereu gri.

ne prefăceam că e frumos dar era oribil.
între noi a fost nerăbdare. între noi a fost nespus.
tu ai crezut că ne-am îmbătat o dată
și ai plecat fără să mă săruți.

dacă ar fi fost să se întâmple
dacă ar mai fi rămas puțin timp pentru noi
m-ai fi iubit câteva secunde
sau ai fi stat până timpul ar fi fost mort?

și dacă în viața asta n-o să fim niciodată
și dacă universul a spus „nu” pentru noi
mai are rost să număr zilele până la următoarele
ore în care ne vom iubi?

viața nu mai e scumpă dacă nu ești tu în ea.

Până mâine

cine ar fi zis că o să se termine așa între noi?
că o să începem să gândim după ce
am dat cu rațiunea de pământ.
că o să țipăm la niște pereți nevinovați ca doi nebuni,
că o să-mi spui lucruri oribile să-mi dai de înțeles
că trebuie să plec.

mă întrebi de ce mai iubesc
de ce sunt atât de atașată de un om
atât de bej.
nu e ca și cum ai fi un înger.
îmi spui că ești un om simplu care
nu mai are ore de dat.
ca și cum nu m-ai ținut niciodată de mână,
ca și cum nu-ți mai bate inima în piept.

e mult prea întuneric nu mă mai poți vedea,
e prea mult zgomot nu mă mai poți auzi.
nu mai scot niciun cuvânt e întuneric
mi-am promis că nu mai beau niciodată dar nu pot.
mi-am promis că nu te mai iubesc niciodată dar nu pot.

mai am ore rezervate pentru noi
și niciun pix să le tai din agendă.
mi-ai lăsat un haos în minte și în dormitor

când ai plecat și eu
îl las până mâine.

Stay

vorbim limbi diferite, eu te înțeleg
doar când ne contrazicem.
te-ai săturat de atâta dramă, eu doar cred
că e normal să simți ceva.
te simți constrâns, eu doar încerc
să te iubesc.
și când spui „nu” și pleci eu doar te rog
să mai stai.

mai sunt 5 minute până să se facă prea târziu
ca să mai plec singură acasă.
mă holbez la tine, tu te uiți în gol la fața de masă;
aș vrea dacă poți, aș vrea să mai stai.
nu vreau să mă minți, dar nici
nu vreau să plec.
mai stai. poate. ce-ar fi dacă mai stai?

hai. hai. la tine. pe masă.
aici nu e locul meu, dar e mai bine ca acasă.

Revoltă adolescentină

mă lupt în întuneric și n-am
vreo călăuză și am ieșit în stradă
aceasta nu-i o scuză

rănită și slăbită nu am
decât acești doi ochi s-au săturat
să vadă tortură și deochi

în seara-n care luna lucește
cel mai tare un foc de armă
în liniștea apăsătoare

și alte focuri și gaze grele
peste tot și mersul este acum
un fel de greu înot

tot cade la pământ câte un tânăr
sau câte un bătrân o mamă
cu un prunc la sân

și amintiri mă-ntorc la ziua
precedentă copilăria cu jocuri
și drops de mentă

în locul lor sunt flăcări și gaze
praf de pușcă niște câini dresați
mă latră și mă mușcă

azi strig în întuneric alături
de străini măști pe față suflet viu
și nu de gheață

sunt tânără parcă prea mică
dar exist și sângele năvalnic
îmi cere să rezist

UNGUREANU PAUL (Suceava) (Mențiune și Premiul Revistei PORTO-FRANCO)

Vigillante

Părinții
imagini ascunse în pereții
camerei prezente în visele mici
de război
ca soarele bandajat de nori

urc scările blocului mâzgălit
de boschetari îmi trec prin minte
torturi imaginare trăite zilnic
de sacul meu de box

vreau să scap de mască
Nu sunt geniu nici prea viu
în oglinda din baie se reflectă frustrările
cuiva care se crede Batman
patrulând pe străzile Sucevei
ca într-un Gothamprintre buruieni eterne
și bețivi cu mănuși de box.

camera abia atinsă de raze
mai mică
decât mintea
odihnește un trup

cu monturi învinețite de croșee aprinse
de flamele unei ficțiuni
cu inima ferfeniță mai tăiată
decât prescura
cu un geam înjunghiat de speranță

Cu ganterele împing lumea întregă.

Baltă diafană

Lăudat fie gletul de pe blocuri
cum se scurge

asfaltul sub aura ferestrei sparte
un fel de cor printre semafoarele verzi
semne stridente opresc sângele
de pieton

plâng la baltă
Viața e pe pavele în ea e fața
un chip
o mângălitură din râul Iordan

scena asta acoperă lătratul câinilor
mulțimea de pixeli e o plasă
tabloul întrerupt de ploaia torențială

Călăuza e la colțul
blocului stropii mai reflectă ce-a fost.

Frumusețea este

Întunericul e doar absența luminii dar nu
e în sine ceva

Tăcerea e doar absența sunetului dar nu
e în sine ceva

Moartea e doar absența vieții dar nu
e în sine ceva

Ce există printre așchiile părului mai tare decât
coarnele router-ului parcă respiră a ceva

Ceva e ce vrei de la Deus fără să-ți pese ce vrea el
Ceva sunt batjocurile luate fiindcă erai cel mai mic din cartier
Ceva sunt sentimentele pentru aceia pe care rațiunea ți le reprimă

Meditația dintre coaste lovitura fără unde precum ceasul fără
baterie vrea să fie ceva
Realitatea vrea să fie ceva

Sunt ceva doar când mă uit în oglindă când închid ochii nu mai
exist deci nu sunt în sine ceva
Ceva sunt conversațiile din mintea ta pentru că doar tu crezi că te
înțelegi
Ceva sunt torturile suferite de motanul tău pentru că nu ai prieteni
Ceva sunt lacrimile cu care îți hrănești buzele crăpate

Nimicul nu este în sine ceva nu este nici totul
frumusețea uită de sine.

Batman forever

Vreau să fiu Batman
ascuns sub treningul larg

un ochi la doi metri de orice fereastră
o existență
ce te prinde
te găsește fără hartă

în absența luminii te vezi îngropat
Știi că ai fost plantat să crești
să ucizi păsări mari
să cazi după aceea

Îmbrăcat în animal
cu gheare de inox
oprești perpetuarea pe verticală a blocului
ca un vaccin care imunizează buruienile

Tragedie pe scări rulante fetița scapă
păpușa în remix femeia spală sângele
hrănește absența
ființa e de-acum liberă.

Joker

haHAha
Vrei să auzi o glumă
nu este nicio glumă
niciodată n-a fost
nicio glumă.

ochii înjunghiați de răs
abdomenul trepidează unde sinusoidale
topește grăsimea suflarea ruginește
mori încet cu viața dată la maxim.

îmi pare rău că ai plecat

cu dinți nespălați
și că nici după asta n-ai aflat că frumusețea

e în viață
Nu după ea.

Nosferatu

Noc Noc
ușa bate precum
un bol de rumeguș apăsător de mixer
cine bate – e prea devreme în pulsul meu
am dormit 8 ore și 33 de minute
dar ceva bătea
nu cred că avea coasă nici ace de ceasornic
era digital

Îmi măsoară pașii spre ușă cu rigla
aluatul crește sub tălpile ciorapilor ruși
florile de pe hol se apleacă
din respect la vederea mea
sau la bătaia de bormașină a musafirului

Vizorul plânge pentru nepăsarea mea
cum să ignori pe cineva de nouă ore
insistența lui crește

și curge afară din pahar.

Ciocolata. Easy Document Creator

Centimetrul vrea să măsoare numărul
de pagini ale norilor
timpul se încordează prea tare

are bicepsul prea mare
rupe centimetrul

acoperișul strangulează semnele de carte
nu știm unde am rămas
trenul a uitat să oprească la capitolul 3

Plapuma ajunge să oprească
ploaia și frigul
între două geamuri merge o mașină
clima nu funcționează parbrizul
contrazice Gps-ul
schimbătorul mutilează direcția

martirii se răsucesc precum un tirbușon
în capitolul 3

Ciocolata nu mai este dulce
suferă precum o tablă ștearsă de un burete murdar
lasă zgârieturi arse între șanțurile creierului

rădăcinile mesei trag plămâni la originea axelor
ai revenit la prima treaptă
ciocolată e dulce și tabla e curată.

Subtitlul rugăciunii

Plec aproape de departele meu
vectorii nu au sens și nici nu ar trebui să aibă
monitorul e cel mai înțelept bătrân
ceasul îmi șoptește pulsul bate precum
o cădelniță în flăcări

arde biserica preotul predică

flamele tăcerii
cubul rubik se vrea rezolvat
dar trebuie să mă rezolv întâi pe mine
între componente de calculator

sursa nu mai pompează energie
aleargă printre striățiile creierului

Lanțuri electronice
se rup și te spală
ca săpunul cel mai curat
evaporă transpirația
spre împărăția cerurilor

Discuri de flame

Lemnele mixează flamele
se întind precum gelul de duș
ieși spălat ca după o spovedanie
preacurat și complexat de efectele cuantice
ale focului probabil

cărbunele Dj joacă mai bine decât
lătratul scoarței arzând
în fața nevrednicilor

scânteii vor să ne învrednicească
de galbenul icoanei

Și în vârf de chibrit
ticăitul s-a oprit.

Tu ești un artist profund
de neatins pe care vreau să-l mângâi

puțin pe la ceafă

Să iasă din tine litri
de melancolie să-ți văd sufletul întins
sub soarele nerăsărit

printre blocurile
crăpate de prea multă
viață.

Matematică distractivă

O șuviță în formă de integrală
veghează în colțul drept al frunții

integrează o cămașă ostilă cu urme de nori
într-un dulap primitiv

De la buzunarul cămeșii cade
un miniportofel

nimeni n-are cojones să-l ridice
În el e tot universul
încăpem amândoi

Un geniu și-Un idiot
Un mistic și-Un păcătos
Un justițiar și-Un corupt

Aleluia
Aleluia zicem pe sub
Salcâmi înfloriți.

LILIANA RUDIȘTEANU (Dorohoi) (Mențiune și Premiul Revistei HYPERION)

Cai verzi

Cai tai de pe pereți nu mai sunt verzi,
iar ceasul are mustățile tocite de ultima pană
pe care ai făcut-o ieri în intersecția trasată arbitrar pe vena mea,
strivesc cuvintele sub cauciucul ars al firii,
în timp ce herghelia verde mă gonește cu interogația scufundată
în ultimul val,
miros a uitare când un nechezat de pe peretele tău
mi-aruncă o copită-n infinitu-n galop.
Strâng totul în dinți și mă uit cu ochelari de cal la lume, verde,
Ai verde!

Delir feminin

De câte ori în viață ți-ai aruncat pantofii, femeie și de câte ori
prin sfârcuri
ți-ai băgat câte-o chei
a ușilor din stele,
a viselor rebele
și câte negative
au fost cândva motive, să rupi porta din cer

doar pentr-un rebel
ce-n palmă-ți dă
emoții
și vrerea de divin
într-un pahar de vin.

Scriptum

Acum scriu, dar pare că nu scriu
și literele se strivesc de stânci
între adânci pauze coborâte
din hău...e rău
să-mi înmoi consoanele-n ciment,
iar cometele să mi se zbată-n ochiul stâng
de atâtea străfulgerări abisale
care îți mai este moartea,
când nu-ți știi care ți-e viața?
majusculă arsă-n aceleași vămi
la care am făcut târgul prost,
în care singurul câștigat este timpul ăla
legat la mâna stângă cu atâtea interogații împrășcate-n note de
subsol...domol
mă sustrag cu o vocală colosală și scriu,
acum scriu,
pare că scriu cu ultimele puteri interjecționale: Aaaaa! Eeee!
Ooooo! Uuuu! Iiiii- au un hiat beat cu Mojito ușoară ispito!
Iată consoanele fără vocale sunt ca stelele fără cer și acum go-
nesc luna cu ultima filă heterostrăină!

Portativul Cupidon

Din ugerul cerului Tău
Cad picături de icoane

și pene de îngeri murdare,
e udă ruga între noi
și ne așteaptă o penitentă
poate vie, poate moartă,
între istorii și trei glorii
băute-n ultima gară
cu vămi în bălți înguste
măsoară viața ta și-a mea,
pășim din nou în anatema
cu ploaia-n pleata de oștean
dezertat din imn și trufaș infam,
alunec lacrimi printr-o stea
sperând că astăzi va fi ultima,
sărut, ispită, sau doar o copită
trântită-n poarta stăpână
nechezată din fire
s-a răsturnat clepsidra,
nisipul din sticlă e pe fruntea ta cochetă,
femei în pași mereu indiscretă
și-n lună mă cheamă o jumătate
o lume tăiată la masa Lui între Da și Nu,
plecă-ți buzele pe soare
și ne dă mâini criminale
care să ne rupă karma cu o secure
să mijim între formule
ecuația lui Noi
ce mă-nțeapă-n acul timp
cusut în rădăcini ce leagă înger și demon
în Portativul Cupidon.

Vibrații autumnale

Și zici că toamna și-a lăsat pelerina peste noi când lacrimile din
doi ochi goi

au plouat pe emisfera nordică,
zici că vinul asta e mai dulce
decât roua dimineților de vara
în care-mi băgăm picioarele-n iarba cosită
de murgul îmbătat de ultima boare
a florilor de fân,
îmi zici că m-așteaptă emoții de pârg și sacii de grâne culeși
să mi-i car pe furia într-un hambar la care veghează câinele
Nobi amenințat de Bestia felină
de trei zile și două nopți număr boabele...care? Oricare!
Sunt pe saturate și ne hrănesc orgoliul cu colbul rămas de la
ultima frână lăsată în seama noastră
larba-i încă verde și nuca-n copac,
cu frunze și mere,
omenirea o cere, o ultimă toamnă
pândită printre scânduri,
un gând de iarmaroc,
când mustu-mi mai fierbe
în zvâcniri rebele,
o cană de apă vărsată-ntre noi,
ne spală de vară
și ne ia înapoi polenul din flori
și aceleași culori
cândva zugrăvite-n timide păreri
suntem o sete și murim în plăceri?

Amintire

Îmi plac începuturile de toamnă
sunt ca viața ce încă nu a murit
ca vara care zăbovește în focul din noi
îmi place toamna de început când zilele de septembrie
își împart orele cu cele de august,
când cele cu soț nu mai au soț

și parul e cel care leagă acul de ață și însăilează norii
ca sa nu-și reverse apa din pântec
peste frunzele verzi amenințate de galbenul străfulgerat
de mintea isterizată a ultimului pământean,
îmi place începutul din noi la fel ca pârgul pomilor
și-mi place toamna cu prima licărire de frunză arsă,
îmi plac ochii bărbatului așa cu-mi îmi place
strugurele-n vin care-mi inundă emoția vieții și irisul dimineții
din ochii lui,
îmi place de cel care a inventat toamna pentru ca ea e tot o amăgire
mușcată-n amintire.

Hipnoză

M-arunc în clipe și vânez un corn de unicorn
măsor o rază și înviu un gând târziu
sunt muza, scuza sau difuza părere de durere
mai spulber praful de pe Lună să par mai bună,
tresar în zori de cucurigu
și-mi arde frigul în buza frunzei de octombrie
încerc un măr din pomul terminal
și-l vreau amar
cu viermele în unicorn de corn
și-n toropeala dinspre noapte
visez la libertate
cu aripi scunde te străbat bărbat turbat de o enigmă
ce e femeia într-un sine? o fi ce-o fi...,
dar e iubire și or ce-ar face maică-ta e tot femeie și ea,
din generații diferite și roade, mere, femei ciobite de idealuri
nemplinite,
certate cu destinul și Adam, el era profan,
tu, te vezi sfânta, femeie cultă,
în pași mărunți tu știi să plângi,
dar plânsul tău nu are nume-n dorul său

și orice-nsemn are-n copită
potcoavă concavă
și mărul tău mereu e dulce,
păcatul tău, Evă ce mereu pui cruce.

Sâmbure de octombrie

Mijlocul de Octombrie și statul tău în mâini reprezintă o ecuație din care extrag un sân..

sâmbure de adevăr pe care mi-l plantez pe tărâmul celălalt
o să-mi crească aripi,
voi avea nori și ultima șoaptă va fi iubire,
la sfârșitul vieții mă voi trezi eternă,
iar la nașterea zorilor vor muri visele.

Ce culori aveau săruturile tale, când eram muritoare și ce
nopti cultivam sub perna onirică,
erai Rai când aveai mâinile îmbrățișate pe trupul meu
și ascultam ploaia de toamnă coborâtă pe pielea arsa de soarele verii
și strugurii își dădeau ultima picătura în potirul fericirii.

Mulțimea alerga prin ploaie, iar marea primea în valurile ei
pescarii dorului de ieri.

A venit potopul și te-a luat cu el,
eu te-am salvat de murire,
azi, într-o amintire.

Chat

În chatul sufletului meu
stau de vorbă cu Dumnezeu,
iar ăștia își dau coate
de marea mea ebrietate,
îmi place iarba tare
și aş muri învins crezând ca n-am scăpare
de un destin infam

sunt sâmbure de zgură,
minciună în adevăr,
nu mă feresc de nimeni
și nu strivesc un scorpiion de noiembrie
îmi place viața tare trasă la expresor
n-aș spune că tu-ți tocești ideile de ale mele
și n-aș miza pe pierderea de vreme,
când fluturile tânăr înoată printre stele
și-apuc din biblioteca
o carte ipotecă
din care-mi cad gratuit
cuvintele pe care-acum le scriu subit
și-am ajuns la muntele lui Venus
când iar îmi faci din sprânceană,
un iris, o emisferă, îți rup o geană
și-o gărgăriță-mi bâzâie o muză
cu sânge tânăr în circuitul stradal,
m-ascund de umbre și-apuc un soare
de coada tare,
furiș îi rup o rază ca să m-acuze umanitatea
că am lăsat-o într-un eon
și-apoi călătoresc pe ea până la magistrala regină a nopții
și cu tupeu o-nghit pe toată
ca să-mi răsară inima din piatră
și ce bine mă voi simți când toți s-or închina
și mi-or spune ipocrit: Luminăția ta!
Și-mi gogâlțâie lumina-n mine
și mă revărs în noaptea ascunsă în păcate,
sub ochii tăi, sub viața ta
și mă rotesc când cerc, când semicerc,
și-n-cerc te prind pe tine tot.
Te-am prins și-acum înghit în sec cu stelele minunea nopții și sunt!
să mor, o biată sete de Amor,

ce azi mă-nțeapă-n lumină
ca să cos pe dosul firii
și-apoi să dăm un sens muririi,
...iubirii!

Vină

O fi toamna de vină
și noiembriele ăsta interpus între noi,
nici ploaia nu mai
plouă-ntre stele,
2 cuvinte și 9 regrete
zac lângă cadavrul tău ateu
religia noastră era iubirea radiografiată
în plămânul păcii...
ai fost bolnav de plictis și ai tușit cu confuzii
pe fața tânără a femeii,
ai călcat pe bordura nervului meu,
acum pâlپâie o emoție
...în așteptare...

**SECȚIUNEA
INTERPRETARE CRITICĂ
A OPEREI EMINESCIENE**

GEORGIANA CIORNOHAC (Botoșani) (Premiul Revistei HYPERION)

*Motto: „Ah! Cine ar mai vrea să trăiască când
i s-ar spune de mic încă, în loc de povești, ade-
vărata stare de lucruri în care va intra?”*

(„Sărmanul Dionis”)

Panorama celor două morți. Sistemul generator de viață

Introducere

Universul poetic pe care Mihai Eminescu îl construiește este prin excelență unul coerent cu sine însuși, ceea ce înseamnă că poetul atinge o performanță la care nu mulți scriitori români au putut ajunge până la el. Dincolo de erotica elementară de tip anti-intelectual, așa cum încadra George Călinescu opera poetului, mai mult decât manifestarea unei imagini primare provenite din inconștientul colectiv, pe care Mircea Cărtărescu o clasa drept motorul creator eminescian, opera lui Eminescu este străbătută de firul roșu al enigmei existenței, de dorul de repaus existențial posibil prin conștientizarea morții omniprezente, ceea ce oferă scrierilor sale o profundă amprentă filosofică. Eminescu a dorit să devină un filosof continuator al lui Arthur Schopenhauer – a sfârșit prin a

introduce filosofia în poezie, făcând, astfel, din literatură oglinda propriei personalități.

O temă care revine obsesiv în creațiile sale este tema morții, însă ea îmbracă forme surprinzătoare împrumutate din filosofia budistă, pe care poetul o estetizează până la esențial. Moartea, pentru Eminescu, nu este o simplă trecere în neființă, nici întoarcere în eternitate. Ea devine un concept dezvoltat pe mai multe planuri, ajungând să îmbrace două forme: moarte iluzorie și moarte eternă. Intenția acestui eseu este de a arăta modul în care finalitatea se reflectă în poezia eminesciană și de a demonstra faptul că, deși cele două morți nu pot exista simultan, ele sunt dependente una de cealaltă, înglobându-se într-un organism generator de viață.

„Toți înapoi se-ntorc precum veniră-/Tâmpi și goi”

Moartea ca finalitate în înțelegerea umană nu este niciodată eternă pentru Eminescu; ea este iluzorie și are caracter ciclic, este moartea care face trecerea către o altă existență și se asociază, în consecință, unei vieți eterne. Acest proces de trecere între naștere și disoluție poartă numele de palingeneză, o moarte aparentă care poate fi asociată atât omului la nivel de microcosmos, cât și întregului Univers. Pe de altă parte, moartea eternă există într-un sistem antagonic doar în lipsa renașterii la nivel individual uman și macrocosmic. Cu alte cuvinte, moartea eternă este moartea absolută a morții așa cum o înțelegem în fenomenul de palingeneză. Nu doar că omul sau Universul nu mai renasc, însă nici nu pot muri, fiindcă nu există.

Pentru a facilita înțelegerea acestor concepte, vom porni analiza de la constituentul de bază al ciclului, subiectul individ uman, vom face trecerea la o scală mai largă, nivelul macrocosmosului, al existentului, pentru a ajunge, într-un final, la imaginea panoramică a Universului și a ceea ce este dincolo de el, acolo unde moartea eternă cuprinde în neființa ei moartea aparentă.

„Ca visul unei umbre și umbra unui vis”

Poemul dramatic într-un act *Mureșanu* cunoaște trei variante; primele două, una din 1870, cealaltă din 1872, scrise pe fondul revoluției de la 1848, îl transpun pe poetul Andrei Mureșanu ca luptător pentru națiune, ambele texte având în sine o vădită tendință naționalistă. Mureșanu se identifică cu poporul, singurul care are dreptul la o viață eternă. Apare în versul „ Ci stinge-te odată, tu, suflet! Tu, un vis!” (varianta din 1870) ideea existenței umane ca vis, însă textul nu oferă lămuriri referitoare la cine visează visul uman. Anul 1848, devenit personaj care reprezintă moartea în poem, anunță o disoluție eternă a poporului român, însă nu una fizică, ci o moarte a minții: „De viața ta mizeră moartea să nu se-atingă/Dar mintea ta senină s-o-ntu-nece, s-o stingă” (varianta din 1870).

Viziunea este cu totul alta în varianta din 1876. Dispare atitudinea naționalistă, iar Anul 1848 devine Regele Somn. Mureșanu nu mai este o personaj care protestează în plan social, ci în plan metafizic, devenind interiorizat și deschizând textul spre generic. El nu se mai întreabă *de ce* nu există fericire fără durere sau viață fără moarte, ci vrea să afle *dacă* există un scop în toate acestea. Gândurile, ideile, sentimentele pot compensa mizeria colectivă la care este condamnată omenirea? Mureșanu nu cere noroc (adică lipsa suferinței), ci un sens în suferință, „ca viața-mi preț să aibă și moartea-mi s-aibă preț”. Însă, dacă viața este creată anume pentru bine, iar virtutea se răsplătește tot cu moarte, atunci singurul bine al vieții este însăși finalitatea ei: „te blestem căci în lume de viață avui parte”. Pentru Mureșanu, toate sunt deșertăciuni, căci toate se sfârșesc între patru scânduri.

Noutatea care intrigă și mai mult în varianta din 1876 este incertitudinea dobândirii morții eterne, față de care Mureșanu protestează, confruntându-se cu Demiurgul implacabil: „Dar vai, tu știi prea bine că n-am să mor pe veci/Că vis e a ta moarte cu slabe mâni și reci”. Și în continuare, descriind procesul de reîncarnare al suferinței umane: „La sorți va pune iarăși prin

lumile din ceri/ Durerea mea cumplită-un vecinic Ahasver-/Ca cu același suflet din nou să reapară/ Migrației eterne, unealtă de ocară...”. Sentimentul deșertăciunii se acutizează în personaj, cu atât mai mult cu cât viața lipsită de sens se repetă la nesfârșit: „Aș omorî în mine o sută de vieți/.../Pieirea cea eternă în pieptu-mi să o serv”.

Variații ale variantei din 1876 reiterează ideea metempsihozei, detaliind-o. Astfel, în *Bolnav în al meu suflet*, moartea este un faur dător de viață: „Și dacă oare-a morții mâini palide și reci/În loc să sfarme vecinic a vieții mele normă/ Ar pune al meu suflet sărman în altă formă?”. Sufletul este bolnav, o „eternă fulgerare cu inima diformă”, fiindcă străbate timpul, luând împotriva voinței sale diferite forme. Nu există nici o certitudine referitoare la finalitatea acestui ciclu, de aceea sufletul este îngreunat de anii trecuți prin tot felul de vieți care îl obsesc. *Confesiune*, considerată a fi un fragment datând între 1873-1874 pe care Eminescu l-ar fi integrat în *Mureșanu*, prezintă, surprinzător, perspectiva Demiurgului asupra universului „bolnav de viață vamă”. Oamenii, în existența lor, sunt înșelați, înghețați în vreme asemenea unui blestem: „V-am aruncat în viață plecați sub anateme”. Confesiunea demiurgului are finalul oarecum tautologic: „Moartea-i laboratorul unei vieți eterne/Căci moartea-i visticernic unei vieți eterne”.

Versiuni ulterioare ale textului, *O, stingă-se a vieții...* (1879) și *Ca o făclie...* (1881) readuc în discurs ideea unui viitor ca trecut întors (idee regăsită, de altfel, și în *Mureșanu*): „Viitorul un trecut e, pe care-l văd întors”. Prezentul este unul continuu, al suferinței care se regenerează, al trăirii „cu moartea-n sân”. Ambele texte fac referire la neputința de a adormi din cauza „somnului pământului”, sintagmă ce poate fi interpretată ca imposibilitatea experimentării unei morți veșnice, deoarece doar trupul poate trece printr-o astfel de finalitate. În *O, stingă-se a vieții...*, viața e zadarnică, pustie și fără înțeles, iar atitudinea

este una de negare a trăirii prin refuzul individului de a se situa pe o axă morală.

Discuția dintre Demiurg și Hyperion în *Luceafărul* aduce dovezi suplimentare în ceea ce privește disoluția iluzorie a ființei umane. Prin comparație cu Hyperion, etern, indisolubil, varianta din 1883 a poemului descrie un ciclu de regenerare al Arheului ce îmbracă o nouă formă: „Dar piară oamenii cu toți,/S-ar naște iarăși oameni”. Varianta A2277 f.128 consemnează: „Au nu sunt toate ’nvelitori/Ființei ce nu moare?”, iar în B2275 : „Pentru că ei sunt trecători/ Sunt toate trecătoare”.

Se poate constata, așadar, că moartea la nivelul microuniversului nu este eternă, ci este, de fapt, o eternă migrație spre o altă existență. Lumea trecătoare este doar o iluzie, fiindcă moartea iluzorie conferă eternitate vieții. Din această perspectivă, dubla comparație tautologică a omului cu „visul unei umbre și umbra unui vis” capătă înțeles prin raport la iluzie: moartea iluzorie este visul vieții, iar viața este umbră a morții-vis. Regele Somn, mască a morții veșnic trează, poate face din vis, viață. Moartea este visul, deoarece, asemenea lui, este o stare inconștientă temporară: atunci când te trezești din vis, viața reîncepe.

„Căci e vis al neființei universul cel chimeric”

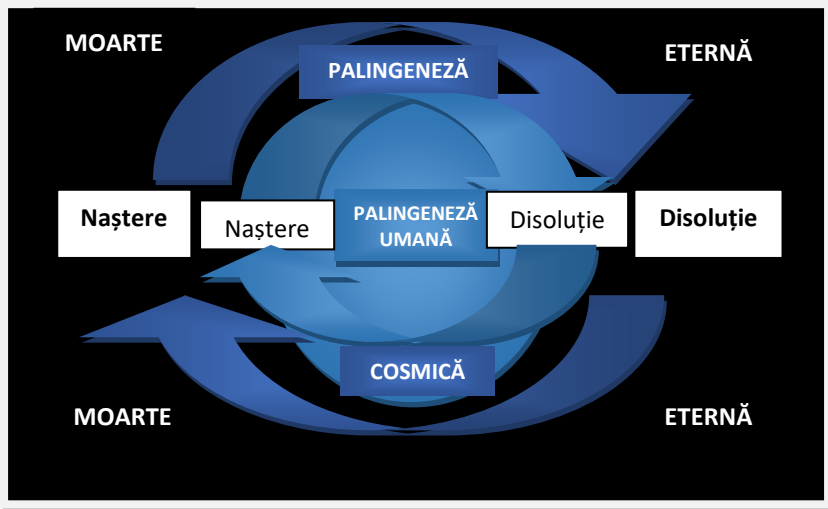
Universul în totalitatea existenței sale corespunde cu ciclul renașterii microcosmosului, adică urmează același tipar palingenezic, însă, firește, la o scară mult mai largă și accelerată. În cele ce urmează vom evidenția în textele *Scrisoarea I*, *Glossă* și *Luceafărul*, ilustrative trecerii de la particular uman la universal, relația dintre cele două nivele ontice și vom arăta ce este și în ce condiții există moartea eternă.

În *Scrisoarea I* (1881), însuși Universul în totalitatea sa experimentează naștere și disoluție într-un ciclu etern, fiind descris un spațiu lipsit de materie ponderabilă, un vid: „La ’nceput, pe când ființă nu era, nici neființă/Pe când totul era lipsă de viață și voință/.../Umbra celor nefăcute nu-ncepuse-a se

desface/Și în sine împăcată stăpâna eterna pace!...”. Starea universului încreat este cea a morții eterne care creează revoltându-se asupra ei însăși: „Dar deodat’ un punct se mișcă... cel întâiu și singur. Iată-/Cum din chaos face mumă, iară el devine Tatăl...”. Cu alte cuvinte, viața universului ia naștere dintr-un act de rebeliune al haosului, care este lipsa ființei și a neființei, a non-existenței morții și a vieții.

Așadar, Universul s-a născut din moarte eternă, însă această naștere este, de fapt, o renaștere: „De atunci și până astăzi colonii de lumi pierdute/Vin din sure mări de chaos pe cărări necunoscute/ Și în roiuri luminoase izvorând din infinit/Sunt atrase la viață de un dor nemărginit.”. Motivul generator de viață al morții eterne este dorul de viață, de existență a ceva perisabil și regenerabil, un dor care există pentru că existența a mai fost experimentată. Pentru Eminescu, moartea eternă este non-existentul absolut care se identifică cu starea de haos primordial. Interesant este că acest non-existent, nimicul prin excelență, are forță generatoare de viață.

Cum putem explica acest fenomen? Prin raportare la motivul visului. Universul este visul morții eterne, așa cum moartea este visul vieții (vom discuta mai pe larg implicațiile acestei relații); el există doar atunci când moartea eternă doarme: „Precum pulberea se joacă în imperiul unei raze/Mii de fire viorice cu raza încetează/Astfel, într-a vecinicii noapte pururea adâncă/Avem clipa, avem raza, care tot mai ține încă”. Sfârșitul razei este implicit și este asociat sfârșitului visului: „Cum s-o stinge, totul pierde, ca o umbră-n întuneric/ Căci e vis al neființei universul cel chimeric”. Într-o variantă dinainte de 1874, în manuscrisul 2290, se regăsesc versurile: „Și eternă-i numai moartea- jucăria ei e tot/Ea trăiește, iar nu lumea...”, ceea ce sugerează încă o dată supremația morții eterne și iluzia vieții.

În plan uman, moartea este visul existenței (pentru că aceasta este palingenezică). În planul cosmogonic, existența este visul morții eterne. Într-un sistem de perechi antinomice, dihotomiile naștere-disoluție (la nivel uman și cosmic) și moarte veșnică-palingeneză (la nivelul suprem al creatului și increatului) sunt adevăratele contrarii. Fiindcă moartea eternă este inexistentul, ei i se opune palingeneza, adică existența în sine. Ele există prin contrariu și apar în mod separat în lipsa celeilalte. De aici și importanța visului, care devine liant al interdependenței celor două perechi antinomice: moartea eternă visează existența în forma ei ciclică, fiindcă ceea ce nu există nu se poate întoarce asupra lui însuși printr-un act etern finit și de aceea moartea eternă nu poate apărea la nivelurile uman și cosmogonic. Putem spune, așadar, că moartea eternă are în sine o viață și o moarte temporară corespondentă stărilor de deșteptare și visare.

„Toate-s vechi și nouă toate” (*Glossă*, 1882), „Viitorul și trecutul sunt a filei două fețe” (idem) și „Viitorul un trecut e, pe care-l văd întors” (*O, stingă-se a vieții...*, 1879), toate sugerează irelevanța timpului și existența unui prezent etern repetabil la nivel

cosmic. De asemenea, în *Luceafărul* (1883): „Din sânul vecinicului ieri/Trăiește azi ce moare/Un soare de s-ar stinge-n ceri/S-aprinde iarăși soare”, iar în varianta A2277 f130 se regăsește strofa „Tot ce a fost, tot ce va fi/De-a pururi fața este/Și basmul trist al stingerii/Părerere-i și poveste.”. Așa cum viitorul și trecutul sunt confundabile în planul palingenezei (nașterea cere moarte și vice-versa), astfel la nivelul ontic cel mai înalt (unde există veșnicie fiindcă timpul este inexistent: „Timpul mort și-ntinde trupul și devine veșnicie”, *Scrisoarea I*) moartea se confundă cu viața: „Când moartea biruie pe toți/Și moartea-i muma vieții” (*Luceafărul*, varianta A 2277). Confuzia aceasta apare și la Mureșanu: „Și-aseamăn întreolaltă viață și cu moarte”. Granița dintre moarte eternă și viață devine atât de subțire (fiindcă moartea ajunge să viseze viața, asemenea vieții eterne care visează moartea iluzorie), încât ele ajung să fie nediferențiate.

Confuzia ajunge să fie una generalizată. Așa cum Mureșanu, la nivelul „lumii mici” (*Scrisoarea I*) nu mai poate diferența moartea de viață, astfel Hyperion este confuz în raport cu propria natură în planul lumii mari. Deși el are acces în spațiul morții eterne, unde universul încă se creează, el își asociază existența unui ciclu palingenezic. „Din chaos, Doamne, am apărut/ Și m-aș întoarce în chaos” sugerează clar acest lucru. Demiurgul neagă, însă, această convingere („Tu ești din forma cea dintâi/ Ești vecinică minune” -ediția 1883). În variantele mai vechi ale *Luceafărului*, Demiurgul îi explică lui Hyperion condiția prin raportare la Sine: „Căci răsărit din adâncimi/ Lumină din lumină/ Ești parte tu din mine/Și eu nu pot să mor” (A2277 f137), „Dar ești puterea mea, nu pot/Să neg acea putere” (B2275), „Tu din eternul meu întreg/Te-ai smuls o stea senină/Cum vrei puterea mea s-o neg/Lumină din lumină!” (C2261). Hyperion nu poate muri, fiindcă el este parte integrantă a non-existentului, deci Demiurgul nu îi poate oferi moartea umană (repetabilă) – ceea ce nu există nu se poate întoarce asupra lui însuși printr-un act etern finit.

Prin urmare, moartea eternă este sursa vieții, confundabilă cu aceasta, de aceea în multe dintre textele eminesciene lumea apare ca „o clipă suspendată” – „Cum că lumea asta mare e o clipă suspendată/Că-ndărătu-i și 'nainte-i întuneric se arată”. Moartea eternă dă naștere palingenezei, vieții eterne și morții iluzorii, având trăsăturile unui meșteșugar matern:

„Moartea-i laboratorul unei vieți eterne/Căci moartea-i vistiernic unei vieți eterne.”

Încheiere

Poezia lui Mihai Eminescu are multe de oferit celui care este determinat să caute dincolo de coaja subțire a învelișului ei. Substratul filosofic este amplu, dar ușor de trecut cu vederea dacă ceea ce este neînțeles la o primă lectură rămâne neînțeles. Dacă se poate reține ceva din acest eseu, dincolo de existență, non-existență și relațiile logice dintre acestea, este intenția de a înțelege în pofida obstacolelor cognitive care se interpun, de a transforma neînțelesul aparent în înțeles profund. Așa cum viața capătă eternitate prin regenerare continuă, astfel ceea ce știm despre opera eminesciană trebuie supus constant unui procedeu de revizuire. La Arheu nu ajungi prin poezia lui Eminescu, însăși poezia lui Eminescu este Arheul. Sper, de asemenea, că acest eseu va servi și unui scop mai mare: cel de a vă reda vouă înșivă într-o formă îmbunătățită în urma unei experiențe de cunoaștere.

Bibliografie

- Eminescu, Mihai, *Opere*, Vol I-III, ediție îngrijită de Perpressicus, ed. Saeculu. I.O., ed. Gamma, 1943-1944;
- Eminescu, Mihai, *Poezii*, Vol I-III, ediția critică Murașu, Ed. Minerva, 1982.

CUPRINS

Rezultatele ediției din iunie 2022	3
Ioana Bulancea (Premiul I, Premiul Editurii VINEA și Premiul Revistei HYPERION)	7
Alberto Păduraru (Premiul al II-lea și Premiul Revistei ARGES)	15
Mălina Grigoriță (Premiul al III-lea și Premiul Revistei BUCOVINA LITERARĂ)	42
Alex Bodog (Mențiune și Premiul Revistei ZONA LITERARĂ)	47
Ștefan-Tudor Baciș (Mențiune și Premiul Revistei ATENEU)	54
Ioana Prisacariu (Mențiune și Premiul Revistei CONTA)	58
Andreea Duduman (Mențiune și Premiul Revistei MONITORUL DE POEZIE)	67
Ilie Raluca (Mențiune și Premiul Revistei SCRIPTUM)	76
Ungureanu Paul (Mențiune și Premiul Revistei PORTO FRANCO) .	85
Liliana Rudișteanu (Mențiune și Premiul Revistei HYPERION)	93
Georgiana Ciornohac (Premiul Revistei HYPERION)	103

• Consiliul Județean Botoșani
• Centrul Județean pentru
Conservarea și Promovarea
Culturii Tradiționale Botoșani

**Laureații celei de a XLI-a ediții a Concursului Național
de Poezie și Interpretare Critică a Operei Eminesciene
„Porni Luceafărul...”, iunie 2022**

Supliment al Revistei *Țara de Sus* • ISSN: 2285-0937